

ПРОГРАМА

„ВЪЗОБНОВЯЕМА ЕНЕРГИЯ, ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ, ЕНЕРГИЙНА СИГУРНОСТ“

финансирана по Финансовия механизъм на
Европейското икономическо пространство
2014 – 2021 г.

ПРОГРАМА
„ВЪЗОБНОВЯЕМА ЕНЕРГИЯ,
ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ,
ЕНЕРГИЙНА СИГУРНОСТ“

финансирана по Финансовия механизъм на
Европейското икономическо пространство
2014 – 2021 г.

*Изданието е подготвено и отпечатано
със средства по Програма „Възобновяема енергия,
енергийна ефективност, енергийна сигурност“,
финансирана по Финансовия механизъм
на Европейското икономическо пространство
2014 – 2021 г.*

КАКВО ПОСТИГНАХМЕ **ЗАЕДНО**

с изпълнение на проектите по Програма
„Възобновяема енергия, енергийна ефективност,
енергийна сигурност“, финансирана по
Финансовия механизъм на Европейското
икономическо пространство
2014 – 2021 г.

НАЧАЛОТО

Министерството на енергетиката е определено за Програмен оператор на Програма „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност“ с подписването на 9 декември 2016 г. на Меморандума за разбирателство относно изпълнението на Финансовия механизъм на ЕИП 2014 – 2021 между Република България и Исландия, Княжество Лихтенщайн и Кралство Норвегия. Меморандумът е ратифициран от Народното събрание със закон, приет на 13 януари 2017 г. Партньори по програмата от страните донори са Норвежката дирекция за водни ресурси и енергетика – NVE, и Националният енергиен орган на Исландия – OS.

Програмата е финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП) за периода 2014 – 2021 г. С постигнатите резултати чрез финансиране на приоритетни сектори програмата допринася за постигането на общите цели на ФМ на ЕИП за намаляване на икономическите и социалните различия и укрепване на двустранните взаимоотношения между Кралство Норвегия, Княжество Лихтенщайн и Република Исландия – от една страна, и Република България – от друга.

Основните цели на програмата са намаляване на въглеродната интензивност и повишаване сигурността на доставките чрез:

- ▶ Увеличаване на производството на енергия от възобновяеми източници;
- ▶ Подобряване на енергийната ефективност в сградите, индустрията и общините;
- ▶ Повишаване на експертния капацитет в областта на възобновяемата енергия, енергийната ефективност и управлението на енергията.

Дейностите по проектите са в съответствие с общите ценности на финансовите механизми за зачитане на човешкото достойнство, свобода, демокрация, равенство, върховенство на закона и правата на човека, включително на лицата, принадлежащи към малцинствата.

В рамките на програмата са изпълнени успешно 24 проекта за рехабилитация и модернизация на общинска инфраструктура – системи за външно изкуствено осветление; 16 проекта за енергийна ефективност в сгради; 17 проекта за енергийна ефективност в индустрията и 5 проекта за използване на геотермална енергия за отопление и/или охлаждане в сгради държавна или общинска собственост, както и един предварително дефиниран проект (ПДП) за проучване за осъществимост използването на хидроенергийния потенциал в съществуващите системи за водоснабдяване и за повишаване потенциала на съществуващите малки ВЕЦ във водоснабдителните системи, с бенефициент Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР).

ЦЕЛИТЕ

Проектите са насочени към постигане на резултати в следните 3 приоритетни области:

- ▶ повишаване на производството на възобновяема енергия,
- ▶ подобряване на енергийната ефективност в сградите и индустрията,
- ▶ изграждане на капацитет за прилагане на мерки за енергийна ефективност и енергиен мениджмънт.

В хода на изпълнение на програмата, с оглед актуализация на планираните през 2018 г. мерки, с помощта на Националното координационно звено и Офиса на Финансовия механизъм бяха пренасочени средства от освободен и нереализиран ресурс, което позволи прилагането на гъвкавост и стартиране на двустранни инициативи на Министерството на енергетиката с Иновация Норвегия и с Националния енергиен орган на Исландия – OS.

Допълнителна информация за процедурите и проектите може да бъде намерена на интернет страницата на програмата и финансовите механизми www.eeagrants.bg.

РЕЗУЛТАТ 1: „Повишаване на производството на енергия от възобновяеми източници“.

✓ **Предварително дефиниран проект BGENERGY-1-001 „Проучване за осъществимост използването на хидроенергийния потенциал в съществуващите системи за водоснабдяване и за повишаване на потенциала на съществуващи малки водоелектроцентрали във водоснабдителните системи“.** Бенефициент: Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР).

Безвъзмездна финансова помощ на стойност 506 193.66 лв. При изпълнението на проекта е извършен преглед на настоящите политики, правни и регулаторни рамки, свързани с хидроенергията във водоснабдителните схеми, вкл. на съществуващите в Министерството на регионалното развитие и благоустройството прединвестиционни проучвания на дружествата за водоснабдяване и канализация, обменени са опит и добри практики с представители на Норвежката дирекция за водни ресурси и енергия, като са проведени и обучения за повишаване на квалификацията на експерти по хидроенергия. В резултат на успешното изпълнение на проекта е създадена база данни, включваща хидрология във водосборните зони за определяне на притока, потреблението на вода от резервоарите до водоемите за разпределение на водоснабдяването, средногодишното разпределение на водния поток и потенциалния излишък от вода за допълнително производство на енергия.

✓ **Процедура за подбор на проектни предложения BGENERGY-1.003 „Използване на геотермална енергия за отопление или за отопление и охлаждане в сгради държавна или общинска собственост“.**

В рамките на тази процедура са договорени 6 проекта с безвъзмездна финансова помощ (БФП) на обща стойност 3 754 777.38 лв., която е предоставена за реконструкция на съществуващи или изграждане на нова/и система/и за отопление или за отопление и охлаждане в сграда/и за използване на геотермална енергия. 5 от проектите са приключили успешно дейностите, а 1 проект „Изграждане на геотермални и реконструкция на вътрешноотоплителни инсталации в две детски градини на територията на Район „Кремиковци“, Столична община, е неизпълнен поради спряно по вина на строителя изпълнение на договора за

строително-монтажни работи с общината. Предвид решение на ръководството на Столична община, договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедурата е прекратен.

РЕЗУЛТАТ 2: „Подобряване на енергийната ефективност в сградите, промишлеността и общините“.

✓ Процедура за подбор на проектни предложения BGENERGY-2.001 “Рехабилитация и модернизация на общинска инфраструктура – системи за външно изкуствено осветление на общините”.

Основната цел на процедурата е повишаване на енергийната ефективност, намаляване на разходите на общините за осветление и подобряване на условията на живот на населението. По процедурата са договорени 24 проекта с БФП на обща стойност 20 118 564.87 лв., като всички са успешно изпълнени. Извършените дейности по отделните проекти по процедурата включват технологично обновление и модернизиране на системите за външно изкуствено осветление, собственост на българските общини, монтиране на съоръжения за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, както и актуализиране и/или внедряване на системи за управление и контрол на уличното осветление.

✓ Процедура за подбор на проектни предложения BGENERGY-2.002 „Енергийна ефективност в сгради“.

Предоставя се БФП за извършване на мерки за енергийна ефективност в сгради, с които да се постигне подобряване на енергийните им характеристики и трансформацията им в сгради с близко до нулево потребление на енергия. Договорени са 16 проекта с БФП на обща стойност 26 486 257.02 лв., които са приключили успешно дейностите си. Изпълненото най-общо включва мерки за

енергийна ефективност в сгради с обществено предназначение – реконструкция, обновяване, ремонт или преустройство на сградите, както и внедряване на инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници и на системи за управление и контрол на енергията. В резултат от успешното изпълнение на проектите по процедурата е постигнато намаляване на емисиите на въглероден диоксид, вкл. редуциране на консумацията на енергия, финансови спестявания, както и подобряване живота на гражданите.

✓ **Малка грантова схема BGENERGY-2.003 „Енергийна ефективност в индустрията“.**

Договорени са 17 проекта с БФП на обща стойност 5 838 181.47 лв., като за всички тях дейностите са изпълнени в срока на допустимост на разходите по програмата. По процедурата са реализирани проекти, включващи мерки за енергийна ефективност, с които да се постигне повишаване ефективността на индустриалните процеси в производството и конкурентоспособността на българските предприятия. В тази връзка са оптимизирани и внедрени енергийно ефективни решения и технологии, вкл. за по-добро управление и намаляване на потреблението на енергия. В резултат на успешното изпълнение на проектите по процедурата е постигнато повишаване на енергийната ефективност в промишлеността, което оказва положително въздействие на икономическия растеж и създаването на нови работни места. В допълнение е редуцирана консумацията на енергия и са постигнати финансови спестявания за бенефициентите.

Списък на всички проекти, изпълнени по програмата, може да видите на стр. 123.

Необходимо е да се открие и традицията на Министерството на енергетиката в управлението на първата Програма BG04 „Енергийна ефективност и възобновяема енергия“, финансирана от ФМ на ЕИП 2009 – 2014 г., с бюджет 15.6 млн. евро (13.26 млн. евро БФП), когато успешно са изпълнени 34 проекта за мерки за повишаване на енергийната ефективност и използване на възобновяема енергия в общински и държавни сгради и локални отоплителни системи, 8 проекта за производство на горива от биомаса и проведени множество обучения на тема енергийна ефективност и ВЕИ.

Постигнатите резултати са плод на труда на бенефициентите съвместно с Програмния оператор, Националното координационно звено Дирекция „Централно координационно звено“ в Министерския съвет, Офиса на Финансовия механизъм, партньорите по програмата, Сертифициращия орган Дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите и одиторския орган по програмата, Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ (ИА ОСЕС).

Натрупаният опит и постигнатите резултати от програмния период 2014 – 2021 г. са надградени чрез последващи проекти и програми, инициирани от Министерството на енергетиката, на обща стойност над 600 млн. евро. Министерството работи и към момента по проекти, свързани с уличното осветление, геотермалната енергия, инвестициите във възобновяеми енергийни източници, развитие на мрежите.

ЖЕЧО СТАНКОВ, министър на енергетиката:

„Отбелязваме ключов етап от усилията ни за повишаване конкурентоспособността на българската икономика и подобряване условията за живот и труд на българските граждани. Успешно изпълнените проекти в рамките на Програмата „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност“ имат своя категоричен принос, за да можем днес да отчетем: подобрена инфраструктура за улично осветление в 24 български общини, повече от 20 сгради, превърнати в такива с близко до нулево енергийно потребление, въведени мерки за енергийна ефективност и подобрен производствен процес в 17 индустриални предприятия, използване на геотермална енергия за отопление и охлаждане в редица ясли, детски градини и друга общинска инфраструктура, въвеждане на мерки за енергийна ефективност в повече от 15 сгради. Бих искал сърдечно да благодаря на страните донори Норвегия, Исландия и Лихтенщайн за тяхната подкрепа, както и на екипите на бенефициентите и Министерството на енергетиката, работили активно по реализация на проектите. Резултатите от тези усилия са красноречиви както в икономически, така и в битов план.

Започнах работа по тези теми още като заместник-министър при предходния период, когато Министерството на енергетиката управляваше Програмата „Енергийна ефективност и възобновяема енергия“.

За мен е чест, че успяхме да умножим и надградим постигнатото тогава, привличайки двойно по-голямо финансиране в програмния период, чието изпълнение отчитаме днес. Резултатите носят заслужено удовлетворение и надежда, че сътрудничеството с нашите партньори от Норвегия, Исландия и Лихтенщайн ще продължи да се задълбочава, а изпълняваните с тяхна помощ проекти ще издигат на ново равнище конкурентоспособността на икономиката и ще подобряват живота на българските граждани.“

ПРОГРАМНИЯТ ОПЕРАТОР НА ВЕЕЕЕС

Министър Жечо Станков е първият ръководител на Програмния оператор на Програма „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност“, подписал на 23 юли 2018 г. споразумението за изпълнението ѝ с Националното координационно звено (НКЗ) в Министерския съвет във връзка с Програмното споразумение между Комитета на Финансовия механизъм, създаден от Исландия, Лихтенщайн и Норвегия, и Националното координационно звено, представляващо Република България, за финансирането на Програма ВЕЕЕЕС, подписано на 21 юни 2018 г.

През 2019 г. бе създадена от министъра на енергетиката Теменужка Петкова организационна структура за функционирането на Програмния оператор по начин, който осигурява независимост и функционално разделение между лицата, отговорни за:

- изготвянето на насоките за кандидатстване;
- оценката и подбора на проектни предложения;
- верификацията на исканията за плащане и другите лица, отговорни за изпълнението на програмата;
- извършване на плащания по програмата;

- осигуряване спазването на националното и европейско законодателство;

- осигуряване спазването на всички задължения, посочени в Програмното споразумение.

Със заповед на министъра на енергетиката бе създаден Екип за управление и изпълнение на Програма ВЕЕЕ-ЕС, който се състои от звената: „Административно обслужване“, „Мониторинг“, „Управление на риска“, „Правно осигуряване“, „Финансово управление“, „Верификация“ и „Публичност и информационно осигуряване“, финансов контролор, ръководител и зам.-ръководител на екипа. Впоследствие структурата бе актуализирана по начин, който да отговаря на новите предизвикателства в изпълнението на програмата.

След настъпила смяна на правителство през 2021 г. за ръководител на Програмния оператор бе определен Александър Николов, зам.-министър на енергетиката в служебно правителство, а впоследствие **Ива Петрова, зам.-министър на енергетиката** в служебни и редовни правителства.

Ива Петрова: „Приключва програмата, която създаде много ползи за гражданите, общините и предприятията в страната в посока подобряване качеството на живот, сигурни и достъпни доставки на чиста енергия и бизнес ефективност чрез предоставената подкрепа за пилотни проекти в областта на повишаване на енергийната ефективност и използване на възобновяема енергия. Благодаря на страните донори и екипа на Програмния оператор в Министерството на енергетиката, които

направиха възможна Програма „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност“.

Въз основа на опита и резултатите пилотните проекти са репликирани до пакет от над 600 млн. евро за инвестиции в улично осветление, оползотворяване на геотермални ресурси, сгради с близко до нулево потребление, трансформация в посока въвеждане на възобновяеми източници в енергийните системи. Допълнително се работи по линия на нови инструменти за финансиране при комбинация грант и заемни средства. В резултат се постига уникална трансформация в редица сектори, има проекти във въглищните региони, „отваря“ се хоризонт за по-големи проекти, създадени са устойчиви партньорства, които продължават и извън програмата.

Вече стартираха преговорните срещи за новия период на Финансовите механизми на ЕИП и Норвегия 2021 – 2028 г. Убедена съм, че ще продължим да работим все така активно с всички партньори за развитие и надграждане на постигнатото.“

Ръководителят на Програмния оператор ръководи, организира и контролира дейностите за изпълнение на програмата, като за целта е подпомаган от създадения Екип за изпълнение функциите на Програмен оператор.

Ръководител на Екипа на Програмния оператор през целия период на програмата е **Венета Цветкова, директор на Дирекция „Енергийни проекти и международно сътрудничество“**.

Преговорите за програмния период 2014 – 2021 г. бяха голямо предизвикателство, тъй като съвпаднаха с подготовката за успешно реализираното първо българско Председателство на Съвета на ЕС през първата половина на 2018 г. (трио за периода 1.07.2017 г. – 31.12.2018 г. с Естония и Австрия). Използвахме командировките в Брюксел във връзка с председателството и за посещения в Офиса на ФМ на ЕИП. А първото събитие по програмата бе проведено в края на българското Председателство на Съвета на ЕС през юни 2018 г. в гр. Бургас още преди подписването на Споразумението с НКЗ за изпълнение на програма BEEEEES.

Работата по програмата започна през 2018 г. в изпълнение на няколко заповеди на министъра на енергетиката със задачи за разработване на системи за управление и контрол (СУК), насоки за кандидатстване по една от процедурите и първия предварително дефиниран проект. Екипът по програмата бе сформиран през лятото на 2019 г., когато ИА ОСЕС извърши първия системен одит. През 2020 г. се сблъскахме и справихме с неочакван проблем от пандемията COVID-19, довела до дистанционна работа на много от членовете на екипа. Дойдоха нови предизвикателства – високи енергийни цени от месец август 2021 г., войната в Украйна от февруари 2022 г., които породиха необходимост да бъдат индексирани вече сключени договори с бенефициенти. Преодоляхме и тези предизвикателства и дори успяхме да наваксае закъснения. От всички сключени договори само един не беше изпълнен, което е много добър резултат, постигнат благодарение усилията на целия екип.

Ръководителят на екипа отговаря за цялостната организация и всекидневната работа на Програмния оператор, включително: за разработването на годишните и окончателния доклад по изпълнението на програмата; за про-

цеса по сключване на договори за предоставяне на БФП; за подаването към Сертифициращия орган на прогноза за очакваните заявления за плащане; за провеждането на обучения за бенефициентите по проектите, одобрени за изпълнение; за въвеждането в Модула за прозрачност към Европейската комисия на всички държавни помощи в размер над 500 000 евро и Информационната система „Регистър на минималните помощи“ към Министерството на финансите на информация за сключените договори за предоставяне на БФП; за изпълнението на мерки за информация и публичност по програмата, вкл. въвеждането на данни в Единния информационен портал по ФМ на ЕИП; за дейности, свързани с определянето и проследяването на приложимия режим на държавни помощи; за събирането, обработката и анализирането на базата данни за изпълнението на проектите, финансирани по програмата.

Всички звена работиха в синхрон и много добра координация за успешното програмиране и стартиране на процедурите след одобрението на насоките за кандидатстване, обявяването им в Информационната система за управление и наблюдение ИСУН 2020, последващата оценка на проектите предложения, която премина през първия и най-важен етап за реализация на Програма BEEEEEC и достигането на заложените цели.

ОЩЕ ЗА РАБОТАТА И ПРИНОСА НА ЗВЕНАТА

Звено „Оценка на проектни предложения“. Първата оценка, с която стартирахме програмата, беше по процедура BGENERGY-2.001 „Рехабилитация и модернизация на общинската инфраструктура – системи за външно изкуствено осветление на общините“. Предизвикателствата за оценителната комисия бяха големи, защото оценката се осъществи по време на извънредната пандемична обста-

новка в страната, предизвикана от COVID-19. За първи път Програмният оператор проведе оценката си изцяло в ИСУН 2020. Повечето заседания на комисията се състояха чрез видеоконферентни връзки. Обект на оценката бяха всички регистрирани 109 проектни предложения.

Оценката на процедура BGENERGY-2.002 „Енергийна ефективност в сгради“ и BGENERGY-2.003 „Енергийна ефективност в индустрията“ също се извършиха в ИСУН 2020 и отново включваха три етапа: оценка на административното съответствие и допустимостта; техническа и финансова оценка и подбор на проекти.

В резултат бяха финансирани мерки за енергийна ефективност със средства на програмата и ръководителят на Програмния оператор издаде:

✓ на 06.01.2021 г. решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 16 224 821 лева за одобрените 20 проекта по процедура BGENERGY-2.001 „Рехабилитация и модернизация на общинска инфраструктура – системи за външно изкуствено осветление на общините“;

✓ на 13.04.2022 г. решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 24 191 024 лева за одобрените 16 проекта по процедура BGENERGY-2.002 „Енергийна ефективност в сгради“;

✓ на 29.03.2023 г. решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 5 838 181 лева за одобрените 17 проекта по процедура BGENERGY-2.003 „Енергийна ефективност в индустрията“.

По този начин бе гарантирано, че основната цел на програмата – намаляване на въглеродната интензивност и повишаване сигурността на доставките, ще бъде постигната чрез повишаване производството на енергия от възобновяеми източници, подобряване на енергийната ефективност

в сградите, индустрията и общините, както и повишаване на експертния капацитет в областта на възобновяемата енергия и енергийната ефективност.

Звено „Правно осигуряване“ отговаря за точното прилагане на правната рамка като подпомагане на хоризонтален принцип на всеки етап от реализацията на програмата и проектите, включително националното законодателство, в процедурите по договаряне; осъществяването на последващ контрол на обществени поръчки, провеждани от бенефициентите; процесуалното представителство по дела от и срещу Програмния оператор, свързани с изпълнението на програмата; администриране на нередности по нея.

Звено „Верификация“ отговаря за осигуряването на добрата финансова дисциплина при отчитане изпълнението на програмата; верифициране на разходите за управление, извършени от Програмния оператор; разглеждане на постъпили искания за плащания и оценка на съответствието им съгласно изискванията на насоките за кандидатстване, регламента и действащото национално законодателство; наблюдението и мониторинга по фактическото изпълнението на програмата и на проектите; организиране изготвянето на оценка на риска и прилагането на подходящи мерки в тази връзка.

Заместник-ръководител на Екипа на Програмния оператор през целия период и отговорник за звено „Верификация“ до началото на октомври 2024 г. е **Лиляна Драгиева, директор на Дирекция „Корпоративно управление в енергетиката“**. С последвала актуализация за отговорник на звеното бе определен **Ивайло Добрев, началник на отдел** в дирекцията. По думите на двамата „приключва програма с висока добавена стойност за повишаване на енергийната ефективност и използване на възобновяема

енергия в българските общини, както и за подобряване ефективността на производствените процеси в предприятията от българската индустрия. Голяма част от проектите бяха мащабни и специфични за енергийния сектор, като в процеса на приемането им беше необходимо да се извърши преглед на не малка по обем техническа и финансова информация за изпълнението. Разбира се, имаше и предизвикателства, но благодарение усилията на целия екип успяхме да се справим и да приключим всички проекти без един по независещи от нас причини. Работата по мониторинга и верификацията беше тясно свързана със звената „Осчетоводяване и плащания“ и „Правно осигуряване“. Благодарим както на екипите от Министерството на енергетиката, така и на бенефициентите, с които бе осъществявана постоянна комуникация.“

Към момента на приключване на Програма „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност“ звено „Верификация“ притежава необходимата техническа и финансова експертиза. Предвид, че експертите са служители на Министерството на енергетиката и извършват и други дейности, в различни етапи от изпълнението на програмата са включвани и допълнителни специалисти с оглед големия брой проекти и необходимостта от подпомагане при обработката им. Служителите на звеното са отговаряли за техническото изпълнение и финансовата верификация на до 5 проекта по програмата. Експертите от екипа притежават необходимия опит при изпълнението и отчитането на проектите, като част от тях са участвали в извършването на техническа и/или финансова верификация на проекти по Програма BG04 „Енергийна ефективност и възобновяема енергия“, финансирана от ФМ на ЕИП 2009 – 2014, по която Министерството на енергетиката е било Програмен оператор.

Едно от основните предизвикателства пред звено „Верификация“ беше времето за обработка на подадените от бенефициентите междинни и окончателни отчети. Необходим бе преглед на голяма по обем отчетна документация, доказваща изпълнението по отделните дейности. Така например в случай на установена липса на документи е изисквана информация през ИСУН, като в допълнение е комуникирано и със съответните екипи от страна на бенефициента. Обменени са опит и информация между членовете на екипа по отношение на възникнали в процеса на изпълнение на проектите различни казуси от технически и/или финансов характер. Експертите, притежаващи по-голям опит в изпълнението на проекти, са оказвали необходимата помощ на включени допълнителни служители с оглед по-бързата им адаптация в процеса на работа. Извършвана е периодична комуникация със звено „Правно осигуряване“ във връзка с последващ контрол на обществени поръчки, проведени от бенефициентите. В процеса на изпълнение на проектите по програмата от страна на служители на звено „Верификация“ са извършвани и проверки на място за удостоверяване напредъка и реалното физическо изпълнение на дейностите, вкл. съответствие на доставени услуги/оборудване/строителни дейности с договореното, както и на използването по предназначение на предоставените услуги/оборудване и изградените/реконструирани сгради и/или помещения.

Известни предизвикателства в процеса на обработката на получени междинни технически и/или финансови отчети са свързани също така и с искания от страна на бенефициентите за промени в сключените договори за БФП, отпадане на дейности по проекта, нередовни документи от партньори, искания за промени в бюджета, технически проблеми при работа с ИСУН, за които също е необходимо време по произнасянето им.

Считано от 2024 г., с оглед срока за приключване на програмата са провеждани и ежемесечни срещи с бенефициенти, оценените като високорискови по първите две процедури (геотермия и енергийна ефективност в сгради), в резултат на които значително е ускорен процесът на обработка на подадените отчетни документи.

Към всеки бенефициент от страна на екипа на Програмния оператор са оказвани персонални консултации и засилен комуникация, което значително помага и съкращава както времето за обработка, така и прикачването на контролните документи в ИСУН от оператора.

Екипът на Министерството на енергетиката като Програмен оператор разви специфичен опит за извършване на оценка, договаряне, отчитане изпълнението на дейностите и разходите по проектите. Доизградиха се и вътрешните системи за управление и контрол. В тази връзка следва да се отбележи и липсата, до настоящия момент, на констатации със значителен негативен ефект от страна на Одитния орган (ИА OCEC) при изпълнението на съответните ангажменти по Програма BEEEEEC.

Звено „Осчетоводяване и плащания“ включва колеги от Дирекция **„Финанси, управление на собствеността, информационно и комуникационно обслужване“**. То отговаря за: управлението на паричните потоци по програмата; аналитичното осчетоводяване на разходи, реализирани по програмата в специализиран счетоводен софтуер SAP; осчетоводяването на регистрирани нередности и възстановените суми по тях; извършване на плащания по програмата; изготвянето на справки, становища, доклади, свързани с финансовото управление и отчитането на разходите по програмата; съставянето и подаването на междинни финансови доклади (IFR) и на окончателния финансов доклад по програмата; съставя-

нето и подаването на междинни финансови отчети за извършените разходи по Фонда за двустранни отношения; изготвянето и подаването на отчети към Министерството на финансите – месечни касови и тримесечни; извършване на годишно приключване и др.

НАЦИОНАЛНО КООРДИНАЦИОННО ЗВЕНО

Дирекция „Централно координационно звено“ в Администрацията на Министерския съвет изпълнява функциите на Национално координационно звено (НКЗ) по ФМ на ЕИП 2014 – 2021 г. Директорът на дирекцията изпълнява функциите на Ръководител на НКЗ.

В лицето на Националното координационно звено Програмният оператор винаги е разчитал и получавал висока експертиза, разбиране и подкрепа, в т.ч. при решаването на конкретни случаи и при получаването на необходими насоки в работата си.

С благодарност за отличното сътрудничество споделяме оценката на колегите от НКЗ:

„От страна на Националното координационно звено сме удовлетворени да видим постигнатите резултати, които, освен че допринасят за постигане целите на Финансовия механизъм на ЕИП, бяха използвани като добри модели за прилагане на най-съвременни технологии за подобряване на енергийната ефективност. Приветстваме това, че Министерството на енергетиката осигури широко разпространение на този опит чрез продължаващо финансиране на успешните мерки със средства от други източници.

Може да се каже, че програмата бе една от най-сложните, изпълнявани през програмния период. В един пълен с предизвикателства и кризи период бяха подготвени и обявени много очаквани от бенефициентите процедури, реализирани за първи път в България – за енергоефективно и модерно улично осветление, за използване потенциала на геотермалната енергия, за сгради с близко до нулевото потребление на енергия, както и за енергийна ефективност в индустрията.“

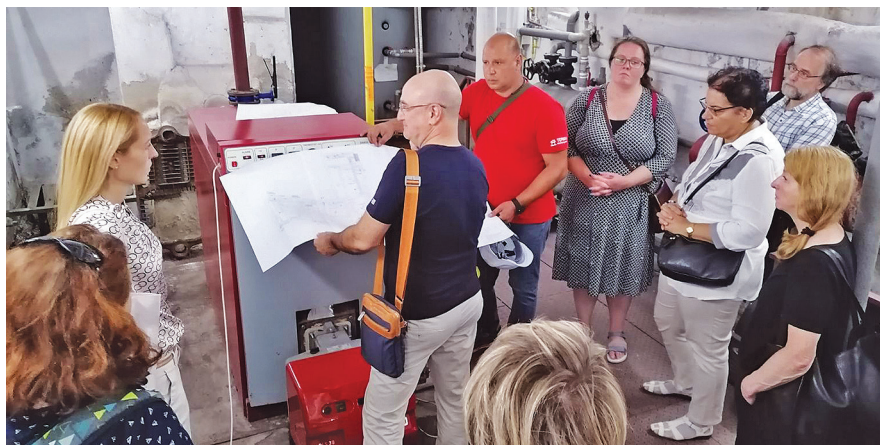
ПАРТНЬОРСТВОТО

В координация с НКЗ, Офиса на ФМ и съвместно с програмните партньори – Дирекцията за енергийни и водни ресурси (NVE), Кралство Норвегия, и Националния енергиен орган(OS), Исландия, Програмният оператор извърши всички необходими дейности по изготвянето, обсъждането, представянето и одобрението на всички документи, свързани с подготовката и реализацията на програмата, произтичащи от регламента, указанията на НКЗ и ОФМ.

Партньорите участват в цялостния процес по изпълнение на програмата:

- организиране, провеждане и участие в комитети за сътрудничество, работни срещи, консултации, посещения и други мероприятия в България и донорските страни, необходими за подготовката на програмата и свързаните с нея документи;
- изготвяне на експертни, правни и други проучвания, анализи и становища по въпроси, свързани с подготовката и изпълнението на програмата;
- изпълнение на дейности по комуникация, визуализация и публичност на програмата.

Съществен принос за насърчаване на активното сътрудничество по програмата даде колегата **Христина Стоичкова**, която през този програмен период отговаряше **в Министерството на енергетиката за връзките с донорите**. Бяха проведени различни по тематика двустранни срещи за обмен на опит, знания и добри практики – за повишаване на енергийната ефективност и сигурност, за оптимално използване на възобновяемата енергия в производството и бита, за чувствително съкращаване на разходите и пр. Споделената информация помогна за ускоряване на проектите и беше стимул за много хора да направят работата си по-ползотворна, а живота и населеното си място по-комфортни.

**Споделено от колегите от Кралство Норвегия –
„Дирекция за енергийни и водни ресурси“ (NVE):**

From the Norwegian Water Resources and Energy Directorate (Donor Programme partner): Our collaboration with the Bulgarian Ministry of Energy under the EEA and Norway Grants Energy Programme in Bulgaria has been consistently positive and productive, even in the face of challenges. The partnership dates back to 2006, when we first began working together on the development of Bulgaria's power market. Over the years, we have engaged in two distinct programme periods, each yielding valuable outcomes.

In the most recent programme period, renewable energy and energy efficiency have been at the forefront of our joint efforts. Within renewable energy, various projects have been undertaken various projects successfully, including the utilization of geothermal energy – both high-temperature geothermal water and ground heat through heat pumps. Additionally, on the hydropower front, we have explored the potential for hydropower use within water supply systems and improved water resource management for hydropower plants operating in cascades. Energy efficiency projects have focused on areas such as energy-saving street lighting, energy management, and energy conservation in public buildings.

A number of Norwegian companies have played key roles as project partners, contributing their expertise and competence. The PO team has been instrumental in fostering bilateral cooperation by facilitating partnerships, organizing study visits, and coordinating seminars and meetings. This smooth collaboration, even in the face of occasional challenges, has been possible due to the professionalism and competence of the PO team.

Additionally, our cooperation has been crucial in developing competencies, clarifying regulatory matters, and streamlining administrative processes. Beyond the technical and academic achievements, the bilateral program has also provided valuable insights into the cultures of both countries, further enriching our collaboration.

(Сътрудничеството ни с българското Министерство на енергетиката в рамките на Програмата „Възобновяема енергия, енергийна ефективност и енергийна сигурност“, финансирана по Финансовия механизъм на ЕИП, въпреки предизвикателствата е положително и продуктивно от дълъг период от време. Партньорството ни датира от 2006 г., когато за първи път започнахме да работим заедно за развитието на електроенергийния пазар на България. През годините сме участвали в два отделни програмни периода, всеки от които даде ценни резултати.

През последния програмен период възобновяемата енергия и енергийната ефективност бяха в първите редици на нашите съвместни усилия. В рамките на възобновяемата енергия бяха предприети различни успешни проекти, включително използването на геотермална енергия – както високотемпературна геотермална вода, така и земна топлина чрез термopомпи. Освен това, по отношение на хидроенергията, ние проучихме потенциала за използването ѝ във водоснабдителните системи и подобрихме управлението на водните ресурси за водноелектрически централи, работещи в каскади. Проектите за енергийна ефективност са фокусирани върху области като енергоспестяващо улично осветление, управление на енергията и енергоспестяване в обществени сгради.

Редица норвежки компании изиграха ключова роля като партньори по проекти, като допринесоха със своя опит и компетентността си. Екипът на Програмния оператор изигра важна роля в насърчаването на двустранното сътрудничество чрез улесняване на партньорствата, организиране на учебни посещения и координиране на семинари и срещи. Това безпроблемно сътрудничество, дори и при предизвикателства, които възникваха, беше възможно благодарение на професионализма и компетентността на екипа на Програмния оператор.

Нашето сътрудничество беше от решаващо значение за развиването на компетенции, изясняването на регулаторни въпроси и рационализирането на административните процеси. Освен техническите и академичните постижения, двустранната програма предостави и ценни познания за културите на двете страни, обогатявайки допълнително нашето сътрудничество.)

Укрепването на сътрудничеството със страните донори винаги е било акцент за Програмния оператор. За постигането на тази цел по всички процедури партньорството беше приоритет. Поради високия интерес от общините и фирмите два пъти бе обявена покана за кандидатстване по Схемата за подкрепа на пътувания за създаване на мрежи от експерти, обмен, споделяне и предаване на знания. В допълнение се изпълняват предварително дефинирани двустранни инициативи с партньори от Исландия и Норвегия, проект за енергийните общности с Иновация Норвегия, финансирани от Фонда за двустранни отношения на програмно и на национално ниво.

На прага на новия програмен период за Финансовите механизми 2021 – 2028 г. Министерството на енергетиката се стреми да продължи и надгради установеното добро сътрудничество на всички равнища, създадените контакти и мрежи от партньори, натрупания опит за управлението на двата програмни периода, за да бъдат използвани за повишаване на знанията и опита по актуални теми в областта на енергетиката.

За Министерството на енергетиката, в качеството му на Програмен оператор на Програма „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност“, е удоволствие да ви предостави информация и снимки от част от нашите бенефициенти, както и от хората, които със своя труд постигнаха конкретни и очаквани резултати.

В следващите страници ви представяме как изпълнението на проектите по Програма BEEEEC издигна на ново равнище конкурентоспособността на бизнеса и промени условията за живот и труд на хиляди хора в България, работата и постигнатите резултати през програмен период 2014 – 2021 г.

Предварително дефиниран проект
BGENERGY-1-001

**ПРОУЧВАНЕ ЗА ОСЪЩЕСТВИМОСТ ИЗПОЛЗВАНЕТО
НА ХИДРОЕНЕРГИЙНИЯ ПОТЕНЦИАЛ В СЪЩЕСТВУ-
ВАЩИТЕ СИСТЕМИ ЗА ВОДОСНАБДЯВАНЕ И ЗА ПО-
ВИШАВАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛА НА СЪЩЕСТВУВАЩИ
МАЛКИ ВОДНОЕЛЕКТРИЧЕСКИ ЦЕНТРАЛИ ВЪВ
ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ СИСТЕМИ**

- ▶ Бенефициент: Агенция за устойчиво енергийно развитие
- ▶ Безвъзмездна финансова помощ: 506 193.66 лв.
- ▶ Задълбочен и подробен анализ за възможностите за оползотворяване на хидроенергията във водоснабдителните системи и оптималното приложение на водните ресурси.

ПРОУЧВАНЕ ЗА ОСЪЩЕСТВИМОСТ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ХИДРОЕНЕРГИЙНИЯ ПОТЕНЦИАЛ В СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ СИСТЕМИ ЗА ВОДОСНАБДЯВАНЕ И ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛА НА СЪЩЕСТВУВАЩИ МАЛКИ ВОДНОЕЛЕКТРИЧЕСКИ ЦЕНТРАЛИ ВЪВ ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ СИСТЕМИ

Номер на проекта: BGENERGY-1.001-0001-CO1

Стойност на проекта: 506 193.66 лв.

Бенефициент: Агенция за устойчиво енергийно развитие

Цел на проекта: Комбиниране на водоснабдяването с производство на хидроенергия чрез подмяна на редуцирвенти в главните водопроводи от водохранилищата до хидроенергийните турбини.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

Открит потенциал за производство, разходи и технически предизвикателства, свързани с реализирането на инструменти за използване на хидроенергийния ресурс:

✓ Създадена база данни, включваща хидрология във водосборните зони за определяне на притока, потреблението на вода от резервоарите до водоемите за разпределение на водоснабдяването, средногодишното разпределение на водния поток и потенциалния излишък от вода за допълнително производство на енергия;

✓ Извършен задълбочен преглед на настоящите политики, правни и регулаторни рамки, свързани с хидроенергията във водоснабдителните схеми;

✓ Осъществен преглед на съществуващите в МРРБ прединвестиционни проучвания на дружествата за водоснабдяване и канализация;

✓ Обменен опит и добри практики с представители на Норвежката дирекция за водни ресурси и енергия;

✓ Проведени обучения за повишаване на квалификацията на експерти по хидроенергия.

Информацията е подадена от Агенцията за устойчиво енергийно развитие.

Процедура за подбор на проектни предложения
BGENERGY-1.003

**ИЗПОЛЗВАНЕ НА ГЕОТЕРМАЛНА ЕНЕРГИЯ ЗА
ОТОПЛЕНИЕ ИЛИ ЗА ОТОПЛЕНИЕ И ОХЛАЖДАНЕ
В СГРАДИ ДЪРЖАВНА ИЛИ ОБЩИНСКА
СОБСТВЕНОСТ**

- Договорени 6 проекта, от които 5 приключени успешно.
- Безвъзмездна финансова помощ на обща стойност 3 754 777.38 лв.
- Реконструкция на съществуващи или изграждане на нови системи за отопление или за отопление и охлаждане на сгради с използване на геотермална енергия.

ВНЕДРЯВАНЕ НА ВЕИ ЧРЕЗ ИЗГРАЖДАНЕ НА ГЕОТЕРМАЛНА ТЕРМОПОМПЕНА ИНСТАЛАЦИЯ И РЕКОНСТРУКЦИЯ НА ОТОПЛИТЕЛНА ИНСТАЛАЦИЯ В ДЕТСКА ЯСЛА №3 В БУРГАС

Номер на проекта: BGENERGY-1.002-0004-C03

Стойност на проекта: 656 191.80 лв.

Бенефициент: Община Бургас

Цел на проекта: Увеличаване дела на използването на енергия от възобновяем източник – геотермална енергия, в брутното крайно енергийно потребление и постигане на декарбонизация на сградата.

► Намаляване потреблението на конвенционална енергия чрез изграждане на съоръжение за отопление и охлаждане, ползващо геотермална енергия;

► Намаляване на въглеродните емисии чрез увеличаване производството на енергия от възобновяеми източници, която да се използва за отопление и охлаждане;

► Повишаване на административния капацитет на експертно и управленско ниво в управлението на енергийната сигурност и енергийните доставки на територията на Община Бургас.

Основни дейности:

- Изпълнение на строително-монтажни работи за изграждане на геотермална термopомпена инсталация и инсталиране на вентилаторни конвектори;

- Избрани два агрегата за покриване на отоплителния и охладителен товар на сградата, както и битово горещо водоснабдяване. Параметри: отоплителна мощност 85.8 kW, охладителна мощност 66 kW;

- Използване на постоянната температурата на земята като източник на топлина/студ чрез 22 затворени (сухи, неводочерпещи) геотермални сондажа от +5°C до +23°C с дълбочина 100-120 м;

- Реконструкция на съществуваща отоплителна инсталация и инсталиране на вентилаторни конвектори за открит таван и подово-стенен монтаж с възможност за работа в режим на отопление и охлаждане;

- Обмен на добри практики с Норск Енерджи (Норвегия).

Постигнати резултати от реализираните дейности:

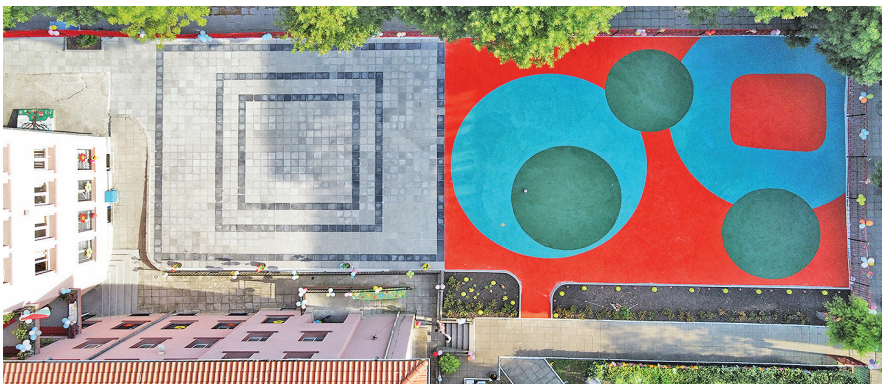
- ✓ Инсталирани мощности за производство на енергия от геотермална енергия – 171.6 kW;

- ✓ Производство от геотермална енергия – 234 414 kWh/год.;

- ✓ Годишни намаления на емисиите CO₂ – 276.61 tCO₂;

- ✓ Проведено обучение/информационен семинар в Бургас;

- ✓ Изготвен доклад за оценка на новоизградените инсталации.

Информацията е подадена от Община Бургас.

ВЪЗОбНОВЯЕМА ЕНЕРГИЯ В ОБЩИНСКАТА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНФРАСТРУКТУРА В ГР. ВЕЛИНГРАД, ОБЩИНА ВЕЛИНГРАД

Номер на проекта: BGENERGY-1.002-0001-C02

Стойност на проекта: 489 710 лв.

Бенефициент: Община Велинград

Цел на проекта: Изграждане на изцяло нова система за възобновяема енергия.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Изградена и въведена в експлоатация иновативна система за отопление, охлаждане и горещо водоснабдяване в ДГ „Еделвайс“;

✓ Повишена енергийна ефективност на сградата на детската градина;

✓ Използване на екологични, алтернативни източници на енергия;

✓ Обезпечаване на екологично отопление и принос за качеството на въздуха в района;

✓ За по-кратък от предвидения в проекта 18-месечен срок фирмата изпълнител успя да изгради и въведе в експлоатация изцяло нова система за възобновяема енергия, която е пилотно инсталирана в сградата.

Информацията е подадена от Община Велинград.

ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВА ИНСТАЛАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ГЕОТЕРМАЛНА ЕНЕРГИЯ ЗА ОТОПЛЕНИЕ И ОХЛАЖДАНЕ В СГРАДИТЕ НА ДЕТСКА ГРАДИНА „СЛЪНЦЕ“, ЯМБОЛ

Номер на проекта: BGENERGY-1.002-0002-C02

Стойност на проекта: 819 091 лв.

Бенефициент: Община Ямбол

Цел на проекта: Подобряване на енергийната ефективност в сградите на ДГ „Слънце“ – Ямбол, чрез използването на енергия от възобновяеми източници.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Внедряване на ВЕИ като основен източник на топлинна енергия чрез геотермална термопомпена инсталация;
- ✓ Технологично обновяване и модернизиране на сградите;
- ✓ Подобрени условия в детската градина и повишено качество на предлаганата образователна услуга;
- ✓ Внедрена система за мониторинг на потреблението на енергия.

Информацията е подадена от Община Ямбол.

ВНЕДРЯВАНЕ НА МЕРКИ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ГЕОТЕРМАЛНА ЕНЕРГИЯ ЗА ОТОПЛЕНИЕ ИЛИ ЗА ОТОПЛЕНИЕ И ОХЛАЖДАНЕ В СГРАДА НА ДЕТСКА ГРАДИНА „ВЕСЕЛУШКО“, ПОМОРИЕ

Номер на проекта: BGENERGY-1.002-0003-C02

Стойност на проекта: 502 453.80 лв.

Бенефициент: Община Поморие

Цел на проекта: Намаляване на енергийното потребление при гарантирано покриване на европейските и национални норми и увеличаване дела на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия и постигане на декарбонизация на сградния фонд.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Внедрен възобновяем енергиен източник чрез изграждане на геотермална термопомпена инсталация посредством водоохлаждаеми водоохлаждащи агрегати;

✓ Повишена енергийна ефективност на сградата;

✓ Въведена система за мониторинг на потреблението на енергия;

✓ Обменен опит, знания и добри практики на управленско и експертно ниво по теми, свързани с: прилагане на ефективни финансови механизми за подкрепа на проекти в областта на енергийната ефективност, възобновяемите енергийни източници и геотермална енергия; спецификите на националните законодателства; транспонирането на европейското законодателство в областта на енергийната ефективност; въвеждането на нови технологии и оборудване за производство на енергия от възобновяеми източници; устойчивото функциониране на електроенергийната система;

✓ Очаквано производство от геотермална енергия – 190.53 MWh; спестени емисии CO₂ – 224.825 т/год.;

✓ Инсталирана мощност на съоръжение/ята за отопление и отопление и охлаждане, в т.ч. горещо водоснабдяване (проектна топлинна мощност) – 0.1481 MWt.

Информацията е подадена от Община Поморие.

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ГЕОТЕРМАЛНА ЕНЕРГИЯ ЗА ОТОПЛЕНИЕ И ОХЛАЖДАНЕ НА ОБЩИНСКО УЧИЛИЩЕ СУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“, ГР. СТРЕЛЧА

Номер на проекта: BGENERGY-1.002-0006-C01

Стойност на проекта: 692 989.14 лв.

Бенефициент: Община Стрелча

Цел на проекта: Повишаване на енергийната ефективност чрез технологично обновление и модернизиране на системата за външно изкуствено осветление и подобряване условията на живот на жителите на общината.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Изградени трасе на топлопровод до сградите на училището, буферен резервоар за съхранение на минералната вода;
- ✓ Монтирани енергийна термopомпена централа и отоплителни тела;
- ✓ Топлинната енергия, получена от изгаряне на въглища, е заменена с геотермална енергия;
- ✓ Ограничени около четири пъти са емисиите на парникови газове – прогнозните годишни намаления на емисиите на CO₂ са 693 тона;
- ✓ Повишена енергийна ефективност на сградите и съответно намалени разходи за отопление.

Информацията е подадена от Община Стрелча.

Процедура за подбор на проектни предложения
BGENERGY-2.001

**РЕХАБИЛИТАЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА
ОБЩИНСКА ИНФРАСТРУКТУРА –
СИСТЕМИ ЗА ВЪНШНО ИЗКУСТВЕНО
ОСВЕТЛЕНИЕ НА ОБЩИНТЕ**

- Изпълнени 24 проекта с безвъзмездна финансова помощ на обща стойност 20 118 564.87 лв.
- Монтиране на съоръжения за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, актуализиране и внедряване на системи за управление и контрол на уличното осветление.

РЕХАБИЛИТАЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА – СИСТЕМИ ЗА ВЪНШНО ИЗКУСТВЕНО ОСВЕТЛЕНИЕ В ШЕСТ НАСЕЛЕНИ МЕСТА В ОБЩИНА ДУПНИЦА

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0039-C03

Стойност на проекта: 1 383 854.86 лв.

Бенефициент: Община Дупница

Цел на проекта: Повишаване на енергийната ефективност, намаляване емисии CO₂ и подобряване качеството на живот в Община Дупница чрез рехабилитация и модернизация на системите за външно изкуствено осветление в 6 населени места.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Повишена енергийна ефективност;
- ✓ Намалени разходи за електроенергия за улично осветление;
- ✓ Постигнато намаление на емисиите CO₂;
- ✓ Внедрена смарт система за външно изкуствено осветление и мониторинг за потребление на електрическа енергия;
- ✓ Повишен експертен потенциал на общинската администрация чрез обучения и обмен на добри практики;
- ✓ Осигурени по-добри условия за живот за населението;
- ✓ Повишена сигурност на движението на хора и моторни превозни средства.

Информацията е подадена от Община Дупница.

ПРИЛАГАНЕ НА МЕРКИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ПО СИСТЕМАТА ЗА ВЪНШНО ИЗКУСТВЕНО ОСВЕТЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ГРАД РУСЕ

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0033-C06

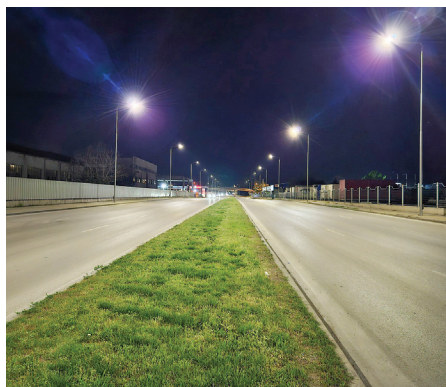
Стойност на проекта: 937 212.20 лв.

Бенефициент: Община Русе

Цел на проекта: Изпълнение на мерки за енергийна ефективност на система за външно изкуствено осветление на Русе.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Подменени осветителните тела в гр. Русе;
- ✓ Въведена информационна система за планиране, мониторинг, контрол на електроенергийните разходи за улично осветление;
- ✓ Изградена локална система за автоматично управление на три улици (бул. „Христо Ботев“, бул. „Васил Левски“, бул. „Гоце Делчев“);
- ✓ Изграждане на фотоволтаична система за производство на електроенергия за собствени нужди;
- ✓ Обменени опит, знания и добри практики на управленско и експертно ниво;
- ✓ Прогнозни финансови икономии на година: 111 919 евро;
- ✓ Прогнозни годишни енергийни спестявания: 1196 MWh;
- ✓ Прогнозни годишни намаления на емисиите на CO₂: 1 411 тона CO₂ екв.

Информацията е подадена от Община Русе.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ШАБЛА ЧРЕЗ ОБНОВЯВАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ В ГРАД ШАБЛА

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0028-C01

Стойност на проекта: 531 977.87 лв.

Бенефициент: Община Шабла

Цел на проекта: Повишаване на енергийната ефективност чрез технологично обновление и модернизиране на системите за външно изкуствено осветление, което да доведе до подобряване условията на живот на жителите на града.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Подменени осветители;
- ✓ Въведена система за управление на енергията и използване на ВЕИ;
- ✓ Изградени системи за мониторинг на енергопотреблението, за автоматизация и управление на енергопотреблението, фотоволтаична система;
- ✓ Повишена енергийната ефективност на уличното осветление на територията на град Шабла;
- ✓ Намалени емисии на парникови газове;
- ✓ Намалени енергийни разходи на общината;
- ✓ Подобро качество на уличното осветление и увеличаване процента на светене;
- ✓ Повишена безопасност на пътищата за шофьори и пешеходци в нощно време;
- ✓ Повишено производство на енергия от възобновяеми източници;
- ✓ Обезпечен експертен капацитет в областта на възобновяемата енергия, енергийната ефективност и управлението на енергия.

Информацията е подадена от Община Шабла.

РЕХАБИЛИТАЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА – СИСТЕМИ ЗА ВЪНШНО ИЗКУСТВЕНО ОСВЕТЛЕНИЕ НА ВЕЛИНГРАД

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0056-C01

Стойност на проекта: 782 505.60 лв.

Бенефициент: Община Велинград

Цел на проекта: Реконструкция и модернизация на общинската инфраструктура – системи за външно изкуствено осветление на Велинград.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Доставени и монтирани нови светлодиодни осветители (подменени са 2209 съществуващи осветители);

✓ Въведена Интелигентна система за автоматизирано управление, контрол и мониторинг на уличното осветление с включен софтуер, хардуер и оборудване на диспечерски пункт;

✓ Повишена енергийна ефективност на системата за улично осветление на Велинград;

✓ Подобрена осветеност, създаваща комфортна градска среда;

✓ Повишена сигурност и безопасност в тъмната част на денонощието;

✓ Оптимизирани разходи на общината за улично осветление и за експлоатация и поддръжка;

✓ Годишно намаление на разхода на енергия за осветление със 714 398 MWh;

✓ Намалени емисии на парниковите газове с 347 tCO₂/год. при спазване на националните изисквания за осветеност;

✓ Усвоени добри практики за постигане на зелени ефекти при осъществяване на мерки за енергийна ефективност на външно изкуствено осветление.

Информацията е подадена от Община Велинград.

РЕХАБИЛИТАЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА СИСТЕМАТА ЗА ВЪНШНО ИЗКУСТВЕНО ОСВЕТЛЕНИЕ НА ГР. СМОЛЯН

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0034-C04

Стойност на проекта: 870 910.83 лв.

Бенефициент: Община Смолян

Цел на проекта: Подмяната на съществуващите осветителни тела в града със съвременни светодиодни осветители. Повишаване на енергийната ефективност чрез модернизиране на системата за външно изкуствено осветление и подобряване условията на живот на жителите на общината.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Подменени 65% от осветителни тела в Смолян (общо 3044);
- ✓ Доставени и монтирани улични осветителни тела LED 66W с ефективност $\geq 129 \text{lm/W}$ и димиране на осветителя в нощните часове;
- ✓ Доставени и монтирани улични осветителни тела LED 20W и LED 40W с ефективност $\geq 130 \text{lm/W}$;
- ✓ Доказано спестяване около 40 вата на всяко тяло, независимо от неговата мощност;
- ✓ Значителен спад на разходите за консумираната енергия и за поддръжка;
- ✓ Намалени емисии на CO_2 ;
- ✓ Въведена система за мониторинг, позволяваща по-висока ефективност на контрола и по-бърза реакция при аварии – доставени и монтирани са 115 табла за улично осветление с комплект за мониторинг и управление;
- ✓ Повишен административен капацитет в сферата на енергийната ефективност.

Информацията е подадена от Община Смолян.

РЕХАБИЛИТАЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА СИСТЕМИ ЗА ВЪНШНО ИЗКУСТВЕНО ОСВЕТЛЕНИЕ ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0003-C02

Стойност на проекта: 921 837.56 лв.

Бенефициент: Община Велико Търново

Цел на проекта: Модернизиране и технологично обновление на външно осветление, благоприятни условия на живот на населението, намаление на преките разходи и на вредните емисии в Община Велико Търново.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Подменени 1581 осветителни тела с LED от най-ново поколение, които използват електроенергия от възобновяеми източници, в жилищните райони „Бузлуджа“, „Колю Фичето“, „Зона Б“ и „Картала“;

✓ Постигнато подобряване условията за живот на близо 38 000 жители на старопрестолния град;

✓ Извършена частична подмяна на конзоли и конструктивни елементи, необходими за монтаж на новите осветителни тела;

✓ Подменени хранващите кабели в металните стълбове с оглед намаляване на повредите и кабелните аварии;

✓ Осигурен контрол на консумацията на електроенергия чрез въвеждане на нова автоматизирана система за управление на уличното осветление с двупосочен обем на данни;

✓ Постигнато намаление на инсталираната мощност със 70% и на вредните емисии с около 719 tCO₂ екв. на годишна база;

✓ Спад на загубите от общата инсталирана мощност на всички монтирани осветителни тела от 160.94kW на 51.68kW;

✓ Покриване на изискванията на Българския държавен стандарт EN 13201 за най-рационално, целесъобразно и технически правилно използване на лимитираните по вид и количество ресурси.

Информацията е подадена от Община В. Търново.

**РЕХАБИЛИТАЦИЯ, МОДЕРНИЗАЦИЯ И ИЗГРАЖДАНЕ НА
ИНТЕЛИГЕНТНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И МОНИТОРИНГ
НА СИСТЕМАТА ЗА ВЪНШНО ИЗКУСТВЕНО ОСВЕТЛЕНИЕ
В РАЙОН „МЛАДОСТ“, КВ.16, И „ВЪЗРАЖДАНЕ“, III И IV
М.Р. НА ОБЩИНА ВАРНА**

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0078-C01

Стойност на проекта: 713 300.06 лв.

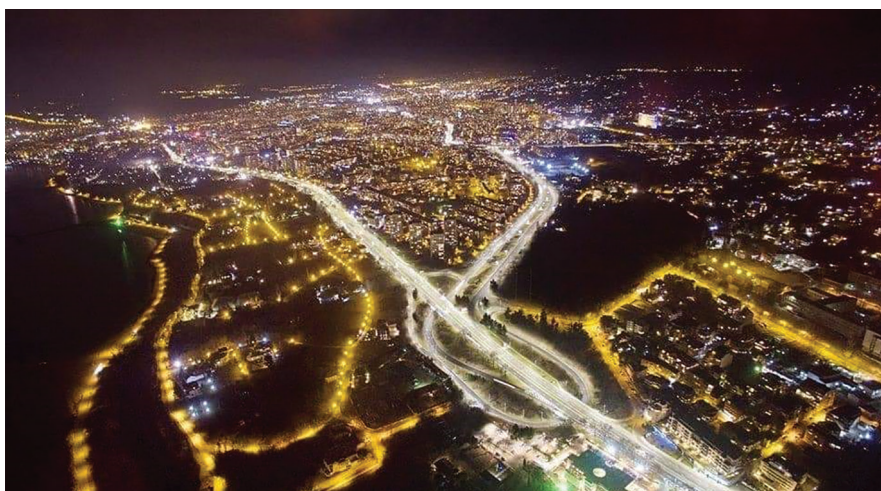
Бенефициент: Община Варна

Цел на проекта: Осигуряване на съответствие с изискванията на действащите стандарти и нормативи за улично осветление, намаляване на парниковите емисии CO₂, повишаване на експертния капацитет в областта на възобновяемата енергия, енергийната ефективност и управлението на енергията, както и подобряване условията на живот.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Подменени 1105 LED осветители с над два пъти по-добри показатели по отношение на светлинния добив;
- ✓ Намаляване на инсталираната мощност на системата и разходите за енергия, които заплаща Община Варна;
- ✓ Допълнена и надградена система за интелигентно улично осветление с пълен мониторинг и управление на ниво индивидуален осветител за основните транспортни артерии във Варна и управление на нива касета за междублоковите пространства, паркинги и второстепенни улици;
- ✓ Понижено общо електропотребление, разходи за консумирана електрическа енергия и парникови емисии;
- ✓ Понижени експлоатационни разходи;
- ✓ Надеждно улично осветление;
- ✓ Многократно съкратено време за локализиране и отстраняване на повреди в уличното осветление;

- ✓ Подобрена безопасност на уличното движение в тъмната част от денонощието при прилагането на система за автоматизирано управление;
- ✓ Повишено качество и комфорт на светлинната среда;
- ✓ Покриване на нормите на осветеност по БДС EN 13201-5:2016.

Информацията е подадена от Община Варна.

РЕХАБИЛИТАЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА – СИСТЕМИ ЗА ВЪНШНО ИЗКУСТВЕНО ОСВЕТЛЕНИЕ НА ГРАД ТРЯВНА И ГРАД ПЛАЧКОВЦИ

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0041-C01

Стойност на проекта: 587 240 лв.

Бенефициент: Община Трявна

Цел на проекта: Повишаване на енергийната ефективност чрез технологично обновление и модернизиране на системите за външно изкуствено осветление и подобряване на условията за живот на населението.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ 1393 нови осветителя в Трявна, два от които оборудвани с фотоволтаични панели, контролери и акумулаторни батерии, както и 562 нови осветителя в Плачковци;
- ✓ Внедрена цифрова система за управление на уличното осветление, която обслужва двата града;
- ✓ Монтирани 52 ел. табла в Трявна и 21 в Плачковци, в които са поставени и компонентите, предоставящи информация на автоматизираната система за мониторинг и контрол на енергопотреблението;
- ✓ Годишни намаления на емисиите на CO₂ – 484.267 т CO₂;
- ✓ Годишни енергийни спестявания – 410 МВтч;
- ✓ Годишни парични спестявания – 37 688 евро;
- ✓ Подоброени условия на живот на жителите на двата града; спад в равнището на инциденти и противообществени прояви.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА КОТЕЛ ЧРЕЗ ОБНОВЯВАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ В ГРАД КОТЕЛ

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0043-C01

Стойност на проекта: 519 708.43 лв.

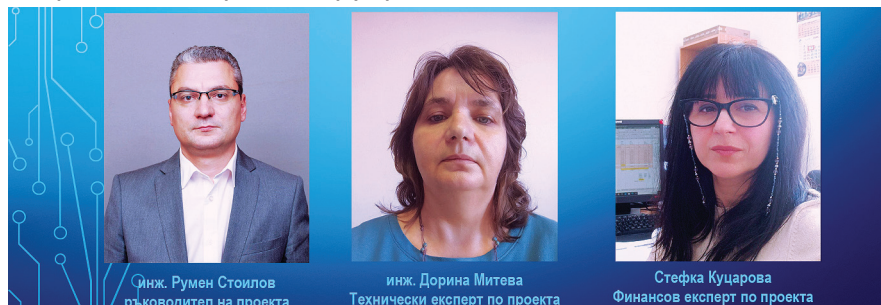
Бенефициент: Община Котел

Цел на проекта: Повишаване на енергийната ефективност чрез технологично обновление и модернизиране на системите за външно изкуствено осветление, намаляване на въглеродната интензивност и повишаване на сигурността на доставките.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Цялостна подмяна на всички осветители с модерни светодиоди с понижени загуби на електрическа енергия;
- ✓ Монтирана е автоматизирана система за управление и мониторинг на уличното осветление;
- ✓ Повишена енергийна ефективност на уличното осветление;
- ✓ Подобрени условия на живот на жителите, повишена безопасност на движението на МПС и сигурност на пешеходците нощно време;
- ✓ Създадена комфортна нощна атмосфера с 630 високо-ефективни LED осветителя;
- ✓ Енергийни спестявания чрез система за управление и мониторинг;
- ✓ Икономия на енергия – 477.791 MWh/год.;
- ✓ Намалени парникови газове – 563.79 tCO₂/год.;
- ✓ Ефективност на инвестицията, отнесена към количеството спестени емисии парникови газове – 921.80 лв./tCO₂;
- ✓ Енергийни спестявания след реконструкция на системата – 83.87%;

✓ Електрическа енергия, произведена от ВЕИ, в общото потребление в реконструираната система – 10.32%.

Информацията е подадена от Община Котел.

РЕХАБИЛИТАЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА СИСТЕМАТА ЗА ВЪНШНО ИЗКУСТВЕНО ОСВЕТЛЕНИЕ НА ОБЩИНА САНДАНСКИ

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0105-C02

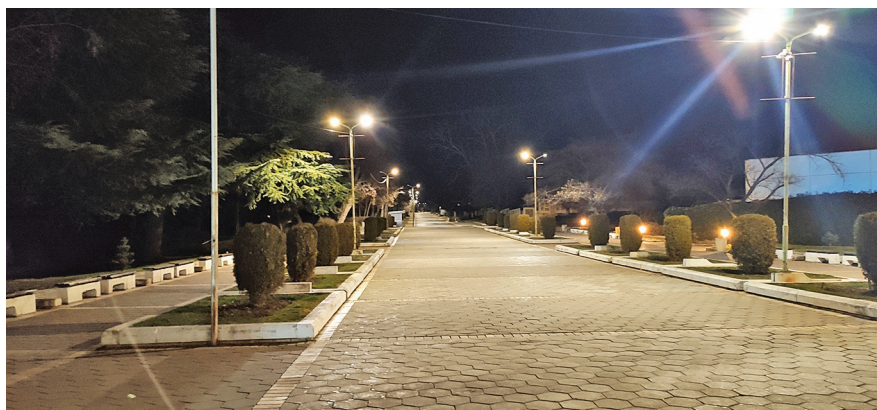
Стойност на проекта: 553 616.16 лв.

Бенефициент: Община Сандански

Цел на проекта: Цялостна рехабилитация и модернизация на системата за изкуствено улично осветление на територията на общинския административен център в съответствие със съвременните европейски изисквания за енергийна ефективност.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Нови 1796 енергоефективни LED осветителя, монтирани в град Сандански;
- ✓ Подобрена осветеност на градската среда в тъмната част на денонощието;
- ✓ Въведена пилотна система за димиране на уличното осветление по протежение на бул. „Свобода“;
- ✓ Внедрена система за енергиен мениджмънт – мобилни системи за онлайн мониторинг на уличното осветление в реално време;
- ✓ Изградени два фотоволтаични блока за собствени нужди, които повишават допълнително енергийната ефективност на уличното осветление в града.

Информацията е подадена от Община Сандански.

РЕХАБИЛИТАЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА СИСТЕМИ ЗА ВЪНШНО ОСВЕТЛЕНИЕ В ОБЩИНА ХАСКОВО

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0077-C01

Стойност на проекта: 809 283.44 лв.

Бенефициент: Община Хасково

Цел на проекта: Минимизиране на енергопотреблението и повишаване ефективността на използване на енергийни ресурси.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Монтирани съвременни енергийноефективни светодиодни улични лампи в селата Гарваново, Въгларово и Клокотница, както и в кв. „Болярово“;
- ✓ Инсталирана система за управление, контрол и мониторинг на потреблението на електрическа енергия за улично осветление;
- ✓ Изградени съоръжения за производство на енергия от възобновяеми източници за нуждите на осветлението;
- ✓ 81.7% спад на разходите за електроенергия в населените места, равняващи се на 533.30 MWh/год., с екологичен еквивалент 629.26 тона спестени емисии CO₂ годишно.

Информацията е подадена от Община Хасково.

ЕНЕРГИЙНО ЕФЕКТИВНА МОДЕРНИЗАЦИЯ НА СЕЛИЩНИТЕ СИСТЕМИ ЗА ВЪНШНО ИЗКУСТВЕНО ОСВЕТЛЕНИЕ НА ГР. ЛОВЕЧ И С. ДОЙРЕНЦИ

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0101-C02

Стойност на проекта: 1 172 503.20 лв.

Бенефициент: Община Ловеч

Цел на проекта: Да се намали годишното потребление на първична енергия с 888 560 kWh. Спестени емисии CO₂ – 1241 тона/год. Подобряване качеството на въздуха. Повишаване на пътната безопасност.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Изцяло са подменени конвенционалните осветителни тела на територията на гр. Ловеч и с. Дойренци с високоефективни LED – общо 3 438 бр.;

✓ Въведена е автоматизирана система за централизирано управление, контрол и мониторинг на уличното осветление;

✓ На покрива на бившето СПТУ „Дочо Пенков“ в Северната индустриална зона е монтирана фотоволтаична централа с мощност 33 kW, която работи с хибридни инвертори и блокове с акумулаторни батерии. Енергията, събрана през деня, се складира в тях и се отвежда към уличното осветление във вечерно време;

✓ Електрическата енергия, произведена от ВЕИ, е около 11% от необходимата за уличното осветление на Ловеч;

✓ Проведени са три срещи за обмен на опит, знания и добри практики между Община Ловеч и партньора „ЕМПИЕНЕР-ДЖИ“ – Норвегия.

Информацията е подадена от Община Ловеч.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА КНЕЖА ЧРЕЗ ОБНОВЯВАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ В ГРАД КНЕЖА

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0052-C01

Стойност на проекта: 683 990.35 лв.

Бенефициент: Община Кнежа

Цел на проекта: Повишаване на енергийната ефективност на уличното осветление, подобряване условията на живот на населението, осигуряване на безопасно движение на МПС, подобряване сигурността на пешеходците през нощта и създаване на комфортна нощна атмосфера.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ 674 нови LED осветителя с мощност от 22 до 100W по основни улици в Кнежа;

✓ Монтирани соларни лампи за тротоарно осветление с вграден акумулатор с мощност 20W без необходимост от допълнително електрозахранване, както и 150 соларни лампи, поставени на съществуващи стълбове;

✓ Въведена е в експлоатация Система за управление на уличното осветление;

✓ Подобрена е енергийната ефективност чрез технологично обновление и модернизиране на системите за външно изкуствено осветление;

✓ Намалени емисии на парникови газове;

✓ Съкратени енергийни разходи на общината.

Информацията е подадена от Община Кнежа.

ПОДМЯНА НА ОСВЕТИТЕЛИ И ВЪВЕЖДАНЕ НА ИНТЕЛИГЕНТНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА УЛИЧНОТО ОСВЕТЛЕНИЕ В ГРАД СРЕДЕЦ, ОБЩИНА СРЕДЕЦ

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0036-C01

Стойност на проекта: 510 622.28 лв.

Бенефициент: Община Средец

Цел на проекта: Оптимизиране на енергопотреблението, повишаване ефективността на използване на енергийните ресурси.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Изцяло подменено осветление на град Средец с LED лампи с високо качество и повишен светлинен добив – 1068 бр.;
- ✓ Подменено осветление по пешеходните зони на градския парк – с 10 броя, снабдени с комплект с укрепване, соларен панел, стойка, табло с акумулатор и захранващ блок;
- ✓ Въведена Система за мониторинг на енергопотреблението и управление на осветителните системи чрез централна софтуерна платформа;
- ✓ Намалени разходите за електроенергия и емисии на CO₂;
- ✓ Реализирани енергийни спестявания;
- ✓ По време на двудневна учебна визита бяха посетени фирми/обществени сгради, където са внедрени мерки за енергийна ефективност и използване на ВЕИ.

Информацията е подадена от Община Средец.

РЕХАБИЛИТАЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА – СИСТЕМИ ЗА ВЪНШНО ИЗКУСТВЕНО ОСВЕТЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПОМОРИЕ

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0058-C01

Стойност на проекта: 761 767 лв.

Бенефициент: Община Поморие

Цел на проекта: Повишаване на енергийната ефективност чрез технологично обновление и модернизиране на системата за външно изкуствено осветление и подобряване условията за живот на жителите на общината.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Четири населени места в общината са с подменени всички осветители с модерни светодиодни и автономни фотоволтаични лампи с понижени загуби на електрическа енергия;
- ✓ Монтирани Системи за мониторинг на енергопотреблението и управление на осветителните системи чрез централна софтуерна платформа с оглед по-добър контрол на системите за външно осветление;
- ✓ Повишена енергийна ефективност на системата за външно изкуствено осветление, собственост на общината, и подобрени условията на живот за 19 323 нейни жители;
- ✓ Постигнато годишно намаление: на емисиите на CO₂ до 920.59 т; годишните енергийни спестявания – 780.16 MWh, годишните парични спестявания – 133 514 лева;
- ✓ Проведени обучения за: правната рамка на проекти в областта на енергийната ефективност, възобновяемите енергийни източници и алтернативните горива; нови технологии и иновации и техния потенциал за общината; значението на техническите параметри и качеството на инвестициите в осветителни системи; ролята на светлината за града и живота.

Информацията е подадена от Община Поморие.

МОДЕРНИЗАЦИЯ НА СИСТЕМАТА ЗА УЛИЧНОТО ОСВЕТЛЕНИЕ НА 22 ЗОНИ, ВКЛЮЧВАЩИ ГЛАВНИТЕ ПЪТНИ АРТЕРИИ НА ГРАД БУРГАС

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0072-C02

Стойност на проекта: 1 148 307.46 лв.

Бенефициент: Община Бургас

Цел на проекта: Да се подобри енергийната ефективност на уличното осветление в Бургас чрез мерки за реновиране на специализираната инфраструктура. Да се намали енергийното потребление и зависимостта от доставчици чрез мерки за понижаване на емисиите въглероден диоксид и постигане на енергийни и финансови спестявания. Да се повиши обществената информираност за управлението на енергията и приноса на държавите донори.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Напълно са подменени 2623 осветителни тела от системата за улично осветление с консумиращи по-ниска мощност в 22 зони, включващи главните пътни артерии на Бургас;
- ✓ Реновирани са 98 ел. табла за управление и стълбовата мрежа;
- ✓ Актуализирана и частично надградена е съществуващата автоматичната система за управление и контрол на уличното осветление;
- ✓ Извършена е модернизация на отдалечената диагностика и управлението на осветителните уредби;
- ✓ Надградени са възможностите за следене и анализ на изразходваната ел. енергия;
- ✓ Очаквани енергийни спестявания на 1328.66 tCO₂/год.;
- ✓ Намалена консумация на енергия – 1 123 038 kWh/год.;
- ✓ Спестени финансови средства – 197 048 лв./год.;

✓ Повишено качество на живот и информираност на гражданите. Проведени две кръгли маси с партньорите от Норск Енерджи – Норвегия и представители на общини;

✓ Проведено мащабно финално събитие – нощно състезание по бягане „Бургас свети“ с трасе в зоните с модернизационно осветление с над 150 участници;

✓ Изработен интернет сайт на проекта и видеоклип за популяризиране на постигнатите резултати. Публикувани прессъобщения и друга информация.

Информацията е подадена от Община Бургас.

ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕНЕРГОСПЕСТЯВАЩИ МЕРКИ ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА УЛИЧНОТО ОСВЕТЛЕНИЕ В РАЙОН „ЦЕНТРАЛЕН“ И РАЙОН „ЮЖЕН“ НА ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Номер на проекта: BGENERGY-2.001-0030-C01

Стойност на проекта: 1 126 999.69 лв.

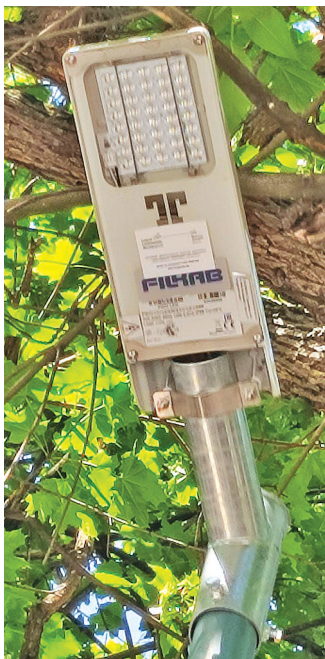
Бенефициент: Община Пловдив

Цел на проекта: Проектиране, авторски надзор и изпълнение на строително-монтажни работи за въвеждане на енергоспестяващи мерки за рехабилитация и модернизация на уличното осветление в части от два района на Община Пловдив. Проектът включва подмяна на 1913 бр. осветителни тела на съществуващо улично осветление; монтаж на автоматика за управление на таблата (касетите) за улично осветление; доставка и монтаж на 2 нови фотоволтаични инсталации за производство на ел. енергия върху покривите на общински сгради (училище и детска градина).

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Модернизация на уличното осветление и намаляване емисиите CO₂. Оптимизиране на енергийното потребление и понижаване на разходите за ел. енергия. Подобряване на условията на живот на над 166 хил. граждани;

✓ Проектът е в съответствие с националните и европейските изисквания за намаляване на енергийното потребление и на зависимостта от внос на енергийни ресурси. Той съдейства за намаляване на вредните емисии, за повишаване ползването на ВЕИ и за енергийната ефективност на системите за улично осветление.

Информацията е подадена от Община Пловдив.

Процедура за подбор на проектни предложения
BGENERGY-2.002

**ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ
В СГРАДИ**

- ▶ Успешно приключени 16 проекта.
- ▶ Безвъзмездна финансова помощ на обща стойност 26 486 257.02 лв.
- ▶ Мерки за енергоефективна реконструкция и обновяване на сгради, внедряване на инсталации за ВЕИ.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ НА ДОМ ЗА СТАРИ ХОРА И КУЛТУРЕН ДОМ В ОБЩИНА САМОКОВ

Номер на проекта: BGENERGY-2.002-0036-C03

Стойност на проекта: 1 605 434 лв.

Бенефициент: Община Самоков

Цел на проекта: Повишаване на енергийната ефективност на сгради, собственост на Община Самоков, до трансформирането им в енергиен клас А+ чрез изпълнение на мерки и въвеждане на технологии в съответствие с докладите за енергийно обследване.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Строително-монтажните работи включиха топлоизолиране на външни стени, покриви и подове, подмяна на дограми, модернизация на системите за управление на отоплението, включително за автоматизация и управление на енергията. Изграждане на фотоволтаична инсталация за собствено потребление;

✓ Обмен на опит, знания и най-добри практики на управленско и експертно ниво, обучение, предоставени от партньора MPEnergy AS – Норвегия. Провеждане на две партньорски визити. Дейности по информираност и публичност: три пресконференции, събития за официалното откриване на обектите, разработване на интернет сайт на проекта на български и английски език, информационни табели за инвестицията;

✓ В резултат се отчита годишно намаление на вредните емисии с 1508.68 тона CO₂ екв.; годишно намаление на бюджетни разходи за електроенергия със 74 929.87 евро; енергийни спестявания с 1278.54 MWh/год; подобро качество на живот на населението, което ползва обновените сгради – около 40 000 души; повишена информираност за мерките за енергийна ефективност; повишен експертен капацитет на общината за управление на енергийните системи.

Информацията е подадена от Община Самоков.

ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ С ОТГОВОРНОСТ КЪМ ОКОЛНАТА СРЕДА

Номер на проекта: BGENERGY-2.002-0039-C02

Стойност на проекта: 2 474 855.47 лв.

Бенефициент: Община Враца

Цел на проекта: Да се изпълнят поредица от дейности за енергийна ефективност в две публични сгради в гр. Враца, в които се помещават детските градини „Радост“ и „Слънце“, за да се трансформират в сгради с близко до нулево потребление на енергия. Основни дейности: енергоспестяващи мерки, авторски и строителен надзор, обмен на опит, знания и най-добри практики с норвежкия партньор.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ В сградата на ДГ „Радост“ са поставени термопомпи въздух-вода и е монтиран фотоволтаичен генератор за собствено потребление. По този начин се постига близко до нулевото потребление на енергия, като 74% от нея ще е от ВЕИ – за отопление, охлаждане, вентилация, гореща вода за битови нужди и осветление. Намалено е топлопреминаването чрез изолиране на външни стени, покрив и под, подменена е старата дограма. Осъществено е висококачествено отопление чрез комбинация от два вида източници на възобновяема енергия – зелен водород и високоефективни термопомпени агрегати. Понижени са разходите за купуване на ел. енергия от външен доставчик. Намалени са въглеродните емисии. По-добрен е комфортът в детската градина;

✓ Ремонтните дейности в ДГ „Слънце“ обхванаха изграждане на фотоволтаична система на покрива и генератор за собствено потребление. Достигнати са националните норми за сграда с близко до нулевото потребление на енергия – клас на енергопотребление A+ и над 63% енергия от ВЕИ – за

отопление, охлаждане, вентилация, гореща вода за битови нужди и осветление. Намалено е топлопреминаването чрез изолиране на външни стени, покрив и под, подменена е старата дограма. Изградена е фотоволтаична система. Намалени са разходите за купуване на ел. енергия от външен доставчик, както и въглеродните емисии. Подобрен е комфортът в детската градина;

✓ Бяха осъществени две срещи за обмен на опит и представяне на добри практики с партньора MPEnergy AS – Норвегия.

Информацията е подадена от Община Враца.

**МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ЧИТАЛИЩЕ „ПРОСВЕТА“ –
ГР. СТРАЛДЖА, ЗА ПОСТИГАНЕ НА ВИСОКО НИВО НА
ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ И БЛИЗКО ДО НУЛЕВО
ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ЕНЕРГИЯ**

Номер на проекта: BGENERGY-2.002-0050-C03

Стойност на проекта: 801 787.26 лв.

Бенефициент: Община Стралджа

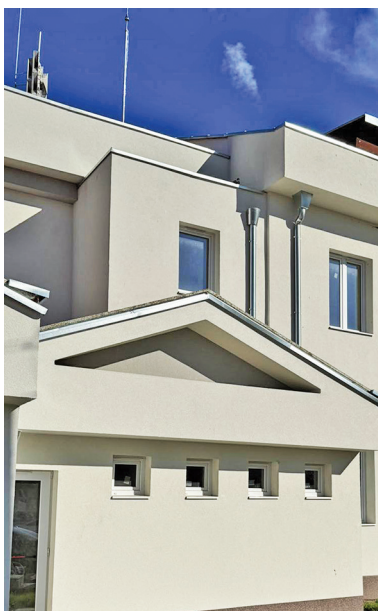
Цел на проекта: Осигуряване на добри условия за репетиции и събития в читалището при най-ниски енергийни разходи и с минимален отпечатък върху околната среда. Трансформация на сградата до близко до нулево потребление на енергия в съответствие с националните и европейските приоритети за енергийна ефективност.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Топлинно изолиране на външни стени и покрива, подмяна на дограма, изграждане на нова отоплителна система с възобновяем енергиен източник, изграждане на система за мониторинг на ползваната енергия и на фотоволтаична система за собствено потребление, монтаж на регенератор за работното напрежение и работната фаза;

✓ Повиши се енергийната ефективност на сградата. Значително се спестяват природни ресурси с използване на ВЕИ, отчитат се сериозни енергийни и парични спестявания, намаляване на емисии вредни вещества, както и достигане до нормата на сграда с близко до нулево потребление на енергия.

✓ Служители на Община Стралджа и представители на различни организации участваха в семинар с норвежкия партньор MPEnergy AS и се запознаха с добри практики за изграждане и поддържане на сгради с близко до нулево потребление на енергия, с възможностите за мониторинг и управление на консумацията на енергия.

Информацията е подадена от Община Стралджа.

ВЪВЕЖДАНЕ НА МЕРКИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ И ИЗГРАЖДАНЕ НА ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛИ В ТРИ ДЕТСКИ ГРАДИНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Номер на проекта: BGENERGY-2.002-0018-C02

Стойност на проекта: 2 880 926.27 лв.

Бенефициент: Община Пловдив

Цел на проекта: Да се повиши енергийната ефективност на сградите на трите детски градини, което да допринесе за намаляване на крайното потребление на енергия и на емисиите парникови газове в Община Пловдив. Да се постигне клас за енергийна ефективност А+ и да се достигне потребление, близко до нулевото. Да се постигне икономия на енергия и топлосъхранение. Въвеждане на системи за производство и съхранение от възобновяеми източници на енергия.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ ДГ „Еделвайс“ – топлинно изолиране на външни стени, покриви, еркери и под, подмяна на дограма и на осветителни тела, изграждане на мълниезащита съгласно нормативните изисквания, подмяна на отоплителна инсталация, изграждане на соларна система за битова гореща вода и на фотоволтаична централа за собствени нужди;

✓ ДГ „Десислава“ – топлинно изолиране на външни стени, покриви, еркери и под, подмяна на дограма и на осветителни тела, изграждане на мълниезащита съгласно нормативните изисквания, подмяна на отоплителна инсталация, изграждане на бойлерна инсталация със слънчеви колектори и на фотоволтаична централа за собствени нужди.

✓ ДГ „Светлина“ – топлинно изолиране на външни стени, покриви, еркери и под, подмяна на дограма и на осветителни тела, изграждане на мълниезащита съгласно нормативните изисквания, подмяна на отоплителна инсталация, изграждане

на бойлерна инсталация със слънчеви колектори и на фото-волтаична централа за собствени нужди;

✓ Повиши се енергийната ефективност на сградите, намалиха се консумацията на електроенергия и емисиите CO₂.

Информацията е подадена от Община Пловдив.

ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В СГРАДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЕРНИК

Номер на проекта: BGENERGY-2.002-0052-C02

Стойност на проекта: 2 303 103.87 лв.

Бенефициент: Община Перник

Цел на проекта: Да подобри енергийната ефективност на три общински сгради, които да достигнат нормата за сгради с близко до нулево потребление на енергия.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Беше сформиран екип за управление на проекта, който успешно администрира и отчете дейностите и верифицира направените от бенефициента разходи;

✓ Бяха изпълнени мерки за публичност и визуализация, които популяризираха общите цели на ФМ на ЕИП и подчертаха финансовия му принос за реализацията на проекта.

✓ Подобрена бе енергийната ефективност на 3 общински сгради – VI СОУ „Св. св. Кирил и Методий“, физкултурния салон към VI СОУ „Св. св. Кирил и Методий“, ЦДГ „Райна Княгиня“;

✓ Реализирани са услуги в подкрепа на проектните дейности по възлагане и изпълнение на строителните работи за внедряване на мерки за енергийна ефективност;

✓ Проведени са съвместни срещи за обмен на опит със специалисти от бранша от страните донори, в частност Норвегия. Ползвано е проучване на норвежките колеги за добри практики, решения и препоръки в областта на управлението на енергийната ефективност в предприятието;

✓ Извършен е финансов одит от независим външен експерт на законосъобразността и допустимостта на направените разходи по проекта в съответствие с изискванията на програмата.

Информацията е подадена от Община Перник.

РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЕРКИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ЗА ДОСТИГАНЕ УСЛОВИЯТА НА „СГРАДА БЛИЗКА ДО НУЛЕВО ПОТРЕБЛЕНИЕ“ НА СГРАДАТА НА ОБЩИНСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ В С. БАНИТЕ, ОБЩИНА БАНИТЕ, ОБЛАСТ СМОЛЯН

Номер на проекта: BGENERGY-2.002-0015-C01

Стойност на проекта: 601 613.90 лв.

Бенефициент: Община Баните

Цел на проекта: Прилагане на мерки за енергийна ефективност в административната сграда на Община Баните чрез подобряване на показателите за консумация на енергия. Намаляване на топлинните загуби през отоплителния сезон и осигуряване на екологично чисти източници на електроенергия за битови нужди в общината. Достигане на нормата за сграда с близко до нулево потребление на енергия чрез съвместимост на различни технологии за получаване на висок клас енергийна ефективност и използване на възобновяеми източници.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ В Общинската администрация в с. Баните е поставена топлоизолация на външни стени, покрива и пода на сградата;
- ✓ Монтирана е термопомпа въздух-вода;
- ✓ Изградена е ФВЦ за собствено потребление;
- ✓ Инсталирани са фотоволтаични панели на покрива и инвертор на напрежение в техническите помещения на първия етаж като част от енергоспестяващите мерки за оползотворяване на енергия от ВЕИ;
- ✓ Подменени са дограмата и вратите;
- ✓ Въведени са мерки по системи за измерване, автоматизация и контрол на параметрите на топлоснабдяването;
- ✓ Изградено е успешно сътрудничество с партньорите Executive Decision Support AS – Henrik Storm Ofteland и M-M Elektro, което ще продължи и занапред.

Информацията е подадена от Община Баните.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ В СГРАДИ С ОБЩЕСТВЕНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ В ГРАД ШАБЛА

Номер на проекта: BGENERGY-2.002-0040-C01

Стойност на проекта: 1 774 468.96 лв.

Бенефициент: Община Шабла

Цел на проекта: Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в две административни сгради в Община Шабла – на Общинската администрация и Районната служба „Пожарна безопасност и защита на населението“. Технологично обновление и модернизиране на сградите. Намаляване на въглеродната интензивност. Енергоспестяващи мерки: топлоизолиране на външни стени, покривни и подови конструкции, подмяна на дограма, въвеждане на термопомпена система за охлаждане/отопление, подмяна на осветителни тела, изграждане на фотоволтаична система за собствена консумация.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Подобряване на енергийните характеристики на сградите и трансформацията им в сгради с близко до нулево потребление;
- ✓ Намаляване на закупуваната енергия от външен доставчик и на енергийните разходи;
- ✓ Оползотворяване на енергия от възобновяем източник и повишаване на производството ѝ;
- ✓ Осигуряване на енергийна независимост;
- ✓ Високо ниво на енергийна ефективност;
- ✓ Намаляване на емисиите парникови газове;
- ✓ Намаляване на енергийните разходи;
- ✓ Повишаване на експертния капацитет на бенефициента в областта на възобновяемата енергия, енергийната ефективност и управлението на енергия;

- ✓ Намаляване на годишните разходи за експлоатация и поддръжка на сградите благодарение оптимизацията на осветлението и отоплението на сградите;
- ✓ Подобрени условия на труд, повишено качеството на предлаганите услуги;
- ✓ Обмен на опит, знания и най-добри практики с норвежкия партньор International Development Norway Association при изпълнението на проекта.

Информацията е подадена от Община Шабла.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЕНЕРГОСПЕСТЯВАЩИ МЕРКИ ЗА ДОСТИГАНЕ НА СГРАДА С БЛИЗКО ДО НУЛЕВО ПОТРЕБЛЕНИЕ В СУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ – ГР. ВИДИН

Номер на проекта: BGENERGY-2.002-0032-C02

Стойност на проекта: 2 856 455.50 лв.

Бенефициент: Община Видин

Цел на проекта: Цялостна енергийна трансформация на СУ „Св. св. Кирил и Методий“ от конвенционална към високоефективна сграда, в която значителна част от енергията се доставя от възобновяеми източници. Чрез енергоспестяващи мерки в пилотната сграда да се достигне до близко до нулево потребление на енергия.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Изпълнени са 7 главни енергоспестяващи мерки, които позволяват значително да се намалят топлинните загуби;

✓ Подменен е водогреен котел на газол с високоефективна геотермална инсталация от 2 термопомпени агрегата „вода-вода“ – реализирана е т.нар. „земносвързана геотермална термопомпена инсталация“;

✓ Изградени са фотоволтаична инсталация за собствени нужди, система за съхранение на енергия и система за мониторинг и управление, което позволява по-голямата част от потребената енергия да е от ВЕИ. Така основната сграда се превръща в сграда с близко до нулево потребление на енергия;

✓ С реализирането на проекта се намаляват емисиите CO₂, енергийните и финансовите разходи, повишава се комфортът при ползването на помещенията;

✓ Съвместно с норвежкия партньор NORCE Norwegian Research Centre AS бяха организирани 2 уебинара за геотермалното отопление/охлаждане, енергоефективните сгради и енергопозитивните зони;

✓ Проектът бе популяризиран чрез секция към сайта на Община Видин и бяха проведени редица публични и рекламни мероприятия – пресконференции, участия в медии и др.

Информацията е подадена от Община Видин.

ВНЕДРЯВАНЕ НА МЕРКИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В СГРАДАТА НА ОБЩИНСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ, ГР. ТРЯВНА

Номер на проекта: BGENERGY-2.002-0006-C01

Стойност на проекта: 897 701.14 лв.

Бенефициент: Община Трявна

Цел на проекта: Подобряване на енергийните характеристики на административната сграда на Община Трявна чрез мерки за енергийна ефективност и трансформацията ѝ в сграда с близко до нулево потребление на енергия. Укрепване на сътрудничеството със страните донори и държавите бенефициери чрез обмен на опит в реализацията на енергоспестяващи мерки. Внедряване на всички задължителни енергоспестяващи мерки за отопление, охлаждане и осветление. Въвеждане на система за контрол, наблюдение и управление на енергопотреблението на сградата. Създаване на по-добри условия за пребиваване и топлинен комфорт.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Внедрени мерки за енергийна ефективност в административната сграда на Община Трявна;
- ✓ Обменени са опит, знания и най-добри практики с партньорите от Норск Енерджи – Норвегия;
- ✓ Топлинно изолиране на външни стени, покриви и подове;
- ✓ Подменени е съществуващата дограма с нова PVC;
- ✓ Изградена е нова VRF система за отопление и охлаждане, вкл. 5 външни и 54 вътрешни тела;
- ✓ Въведено е централно управление с web връзка за цялостен мониторинг на системите за отопление и охлаждане;
- ✓ Изградена е фотоволтаична електрическа централа, вкл. 54 фотоволтаични панела и заземителна инсталация;
- ✓ Подменено е осветлението с енергоспестяващо;

✓ Като част от управлението на проекта е упражнен авторски и строителен надзор, извършен е финансов одит и са проведени различни събития за информираност и публичност.

Информацията е подадена от Община Трявна.

ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В СГРАДА ЗА ОБРАЗОВА- ТЕЛЕН ЦЕНТЪР И КУЛТУРА В БЛАГОЕВГРАД

Номер на проекта: BGENERGY-2.002-0045-C02

Стойност на проекта: 1 249 550 лв.

Бенефициент: Община Благоевград

Цел на проекта по индикатори:

- ▶ Брой хора, които ще се възползват от повишената енергийна ефективност – 210;
- ▶ Прогнозни парични спестявания – 42 513.92 евро/год.;
- ▶ Прогнозни енергийни спестявания – 435.57 MWh/год.;
- ▶ Прогнозни годишни намаления на емисиите CO₂ по енергийна ефективност – 513.98 тона;
- ▶ Сградата да изпълнява условията на националното определение за „сграда с близко до нулево потребление на енергия“ съгласно изготвения енергиен одит.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Подмяна на дървена дограма с нова PVC;
- ✓ Изграждане на топлоизолационна система на външните стени, тавана на сутерена и покрива;
- ✓ Подмяна на осветлението с LED;
- ✓ Изграждане на VRF система за отопление и охлаждане;
- ✓ Изграждане на фотоволтаична електрическа централа за собствени нужди;
- ✓ Изграждане на система за автоматизация и управление на енергията, в т.ч. мониторинг на потреблението ѝ;
- ✓ Изпълнени строителен и авторски надзор, дейности по управление на проекта, информираност и публичност, финансов одит, обмен на опит и добри практики с партньора Норск Енерджи, Норвегия.

Информацията е подадена от Община Благоевград.

Малка грантова схема
BGENERGY-2.003

ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В ИНДУСТРИЯТА

- Успешно изпълнени 17 проекта.
- Безвъзмездна финансова помощ на обща стойност 5 838 181.47 лв.
- Реализирани енергийни мерки за повишаване ефективността на индустриалните процеси в производството и за по-висока конкурентоспособност на българските предприятия.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ НА „ЗАВОД ЗА ОПТИКА“ АД

Номер на проекта: BGENERGY-2.003-0021-C01

Стойност на проекта: 352 374.91 лв.

Бенефициент: „Завод за оптика“ АД

Цел на проекта: Оптимизиране на енергийния разход и намаляване на генерираните емисии. Повишаване на производителността и съкращаване на разходите, свързани с енергопотреблението. Подобряване на съществуващия капацитет на предприятието, изготвяне на цялостна стратегическа визия с конкретни мерки за енергийна ефективност и интегрирането им в планове за практическо осъществяване.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Подменени са 7 стари полиращи съоръжения с 2 нови енергийноефективни машини с цел повишаване на производителността и понижаване консумацията на енергия;

✓ Подобрена е и вентилационната система, което осигурява оптимална производствена среда чрез ефективен контрол на микроклимата и кръгов цикъл на процесите;

✓ Въведена е система за енергиен мениджмънт, с помощта на която се обезпечи проследимост, предвидимост и възможност за навременен контрол върху енергопотреблението, включително моделиране на различни варианти за икономия на енергия и оптимизацията на ресурсите;

✓ В партньорство с NORSK ENERGI – Норвегия, бяха обменени опит и добри практики. Проведе се и специализирано обучение в завода за подобряване капацитета на предприятието.

Информацията е подадена от „Завод за оптика“ АД.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ В СГРАД- НИЯ ФОНД НА „БЕР-ХЕЛЛА ТЕРМОКОНТРОЛ“ ЕООД

Номер на проекта: BGENERGY-2.003-0018-C01

Стойност на проекта: 330 759.44 лв.

Бенефициент: „Бер-Хелла Термоконтрол“ ЕООД

Цел на проекта: Повишаване на енергийната ефективност на сградите, контрол в потреблението на енергия, използване на отпадна енергия.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Изградена Система за измерване и контрол на потреблението на енергия със стойност на оборудването 23 059.23 лв. без ДДС. Спестена енергия – 762.27 МВч/год., екологичен ефект – 899.5 tCO₂/год.;

✓ Изградена Система за управление на компресиран въздух със стойност на оборудването 100 791 лв. без ДДС. Спестена енергия – 61.5 МВч/год., екологичен ефект – 72.57 tCO₂/год.;

✓ Изградена Система за улавяне и повторно използване на отпадна топлина и Слънчева термална система за подпомагане изсушаването на пресния въздух. Стойност на двете системи – 163 942.05 лв. без ДДС, спестена енергия – 340.6 МВч/год., екологичен ефект – 400 tCO₂/год.;

✓ Очакваните годишни икономии на енергия от прилагането на трите мерки са 1161.282 MWh, или 15.2%. Инвестицията се оценява на 287 792.28 лв. и ще доведе до екологични ползи в размер на 1 460.63 tCO₂ годишно намаление на емисиите на еквивалент на въглероден диоксид.

Информацията е подадена от „Бер-Хелла Термоконтрол“ ЕООД.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ В „КУРСОР“ ЕООД

Номер на проекта: BGENERGY-2.003-0008-C01

Стойност на проекта: 386 900 лв.

Бенефициент: „Курсор“ ЕООД

Цел на проекта: Внедряване на енергийноефективни решения и технологии, по-добро управление на производството и намаляване потреблението на енергия. Със серия мерки предприятието да изпълни заложените цели за повишаване ефективността на производството и конкурентоспособността си. Дейностите бяха описани и препоръчани в доклад от обследване на енергийната ефективност.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Доставка и въвеждане в експлоатация на мултифункционален багер с челен товарач;
- ✓ Доставка и въвеждане в експлоатация на мини мултифункционален багер с челен товарач;
- ✓ Доставка и въвеждане в експлоатация на мини верижен багер с въртящ се купол на 360 градуса;
- ✓ Инсталиране и въвеждане в експлоатация на нова тръбна система за оползотворяване на отпадната топлинна енергия от дизелов генератор;
- ✓ Доставка и въвеждане в експлоатация на автоматизирана система за мониторинг и контрол на енергопотреблението;
- ✓ Въвеждане на мерки за подобряване на енергийната ефективност в два промишлени процеса;
- ✓ Прогнозни годишни енергийни спестявания – 347.597 MWh;
- ✓ Прогнозни намаления на емисии на CO₂ – 410.165 t/год.;
- ✓ Прогнозна икономия на средства – 82 238.74 евро/год.

Информацията е подадена от „Курсор“ ЕООД.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ В ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ПРОЦЕСИ НА „ТРАНСВАГОН“ АД

Номер на проекта: BGENERGY-2.003-0005-C01

Стойност на проекта: 315 580 лв.

Бенефициент: „Трансвагон“ АД

Цел на проекта: Постигане на енергоспестяващи мерки с фокус върху нисковъглеродното производство и енергийната ефективност. Прогнозните спестявания на енергия са над 54% за промишлените процеси, обхванати от енергоспестяващи мерки. Те предвиждат извеждане от експлоатация на енергоемко оборудване и доставка и монтаж на нов обработващ център със CNC управление от висок енергиен клас. Също бе заложено изграждане на система за оползотворяване на отпадната топлина от компресорните агрегати чрез улавяне и използването ѝ за temperиране на боите за лакови покрития на продукцията.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Икономическият ефект от изпълнението на проекта се оценява на 167 827 лв./год. парични спестявания в резултат на намаленото енергопотребление от внедряването на технологично оборудване от висок енергиен клас;

✓ Проектът повишава конкурентоспособността и същевременно отговаря на предизвикателствата за увеличаване на енергийната ефективност и постигане на климатичните цели;

✓ Проектът дава старт на системни промени и гарантиране на енергийна сигурност на компанията.

Информацията е подадена от „Трансвагон“ АД.

ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ ПРОЦЕС В „СИБОН-МАШ“ ООД

Номер на проекта: BGENERGY-2.003-0013-C01

Стойност на проекта: 298 600 лв.

Бенефициент: „Сибон-маш“ ООД

Цел на проекта: Да повиши ефективността на индустриалния процес в компанията чрез мерки за енергийна ефективност като предпоставка за устойчиво намаляване на енергийното потребление и повишаване на конкурентоспособността.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Доставен и въведен в експлоатация CNC струг;
- ✓ Инсталирана беше фотоволтаична електроцентрала за собствени нужди;
- ✓ Изградена бе и инсталация за улавяне и повторна употреба в производството на отпадната топлина;
- ✓ Въведе се система за енергиен мониторинг;
- ✓ Състояха се съвместни срещи с проектния партньор от Норвегия IDN Research, които обогатиха знанията и практическите умения на българския екип. Колегите от страната донор подготвиха проучване за добри практики, решения и препоръки в областта на управлението на енергийната ефективност в предприятието;
- ✓ Бе извършен финансов одит от независим външен експерт за законосъобразността и допустимостта на направените разходи по проекта в съответствие с финансиращата програма;
- ✓ Екипът за управление на проекта проведе различни мерки за публичност и визуализация на включените дейности, които популяризираха общите цели на ФМ на ЕИП.

Информацията е подадена от „Сибон-маш“ ООД.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ В „ЛАКИ 131“ ООД

Номер на проекта: BGENERGY-2.003-0020-C01

Стойност на проекта: 333 544 лв.

Бенефициент: „Лаки 131“ ООД

Цел на проекта: Оптимизация на производството и внедряване на енергийно ефективни решения и технологии, както и по-добро управление на разходите и потреблението на енергия. Повишаване на конкурентоспособността.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Изпълнение на мерки за повишаване на енергийната ефективност в индустриалните процеси на предприятието, препоръчани с Доклад от обследване за енергийна ефективност;

✓ Закупуване на роботизирана система за механично почистване на алуминиеви отливки и на сушилня за силиконови уплътнения, захранвана с отпадна топлина от компресорите;

✓ Изграждане на фотоволтаична покривна централа;

✓ Внедряване на устройства за мониторинг и управление на произведената енергия;

✓ Извършен бе обмен на опит и ноу-хау с партньора от Кралство Норвегия IDN Research AS по кръгова икономика;

✓ Повишена беше енергийната ефективност, намаляха разходите за енергия, което понижава въглеродните емисии.

Информацията е подадена от „Лаки 131“ ООД.

ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ЗА ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА В ИНДУСТРИАЛНИЯ ПРОЦЕС НА „ДКВ-Д“ ООД

Номер на проекта: BGENERGY-2.003-0001-C02

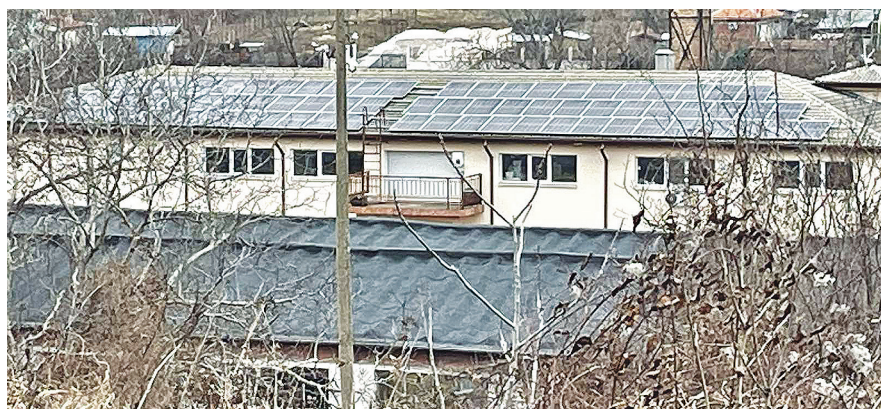
Стойност на проекта: 387 363 лв.

Бенефициент: „ДКВ-Д“ ООД

Цел на проекта: Да оптимизира индустриалния процес във фирмата чрез мерки за енергийна ефективност като фактор за устойчиво намаляване на енергопотреблението и повишаване на конкурентоспособността.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

- ✓ Доставен и въведен в експлоатация модерен CNC струг;
- ✓ Инсталирана фотоволтаична електроцентрала за собствени нужди;
- ✓ Монтирана и заработи инсталация за улавяне и повторна употреба на отпадната топлина в производството;
- ✓ Изградена бе система за енергиен мониторинг;
- ✓ Съвместно с норвежкия партньор по проекта IDN Research бяха обменени опит, знания и добри практики на управленско и експертно ниво на база проучване за решения и препоръки, подходящи за енергийната ефективност на предприятието;
- ✓ Извършен бе финансов одит от независим външен експерт за допустимостта на направените разходи по проекта;
- ✓ Екипът по управление на проекта организира различни прояви за популяризирането му.

Информацията е подадена от „ДКВ-Д“ ООД.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ В ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ПРОЦЕСИ НА „ВОП“ ООД

Номер на проекта: BGENERGY-2.003-0010-C01

Стойност на проекта: 313 355 лв.

Бенефициент: „ВОП“ ООД

Цел на проекта: Да оптимизира индустриалния процес в компанията чрез мерки за енергийна ефективност като предпоставка за намаляване на разходите и повишаване на конкурентоспособността ѝ.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Сформираният екип за управление на проекта успешно изпълни администрирането и отчетането му. Бяха верифицирани направените от бенефициента разходи;

✓ Реализираните мерки за публичност и визуализация на дейностите допринесоха за популяризиране общите цели на ФМ на ЕИП;

✓ Доставен и въведен в експлоатация CNC струг;

✓ Инсталирана фотоволтаична централа за собствени нужди;

✓ Изградена инсталация за улавяне и повторна употреба в производството на отпадната топлина;

✓ Въвеждане на система за енергиен мониторинг;

✓ Бяха проведени полезни съвместни срещи за обмен на опит с представители на норвежкия партньор по проекта IDN Research;

✓ Финансов одит от независим външен експерт провери законосъобразността и допустимостта на направените разходи в съответствие с финансиращата програма.

Информацията е подадена от „ВОП“ ООД.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ В ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ПРОЦЕСИ НА АЛМОТТ ООД

Номер на проекта: BGENERGY-2.003-0006-C01

Стойност на проекта: 299 300 лв.

Бенефициент: АЛМОТТ ООД

Цел на проекта: Специално внимание в проекта бе отделено на мерките за енергийна ефективност, включващи инвестиции за подобряване на енергийната ефективност на индустриални процеси с ключово значение за енергийните спестявания и изпълнение на мерки за повторно използване в индустриалните процеси на отпадна топлина.

Постигнати резултати от реализираните дейности:

✓ Доставка и монтаж на машини, съоръжения и оборудване. Три стари струга бяха заменени с един хоризонтален с ЦПУ управление от ново поколение, а два стари обработващи центъра – с нова вертикална триосна фрезова машина с ЦПУ. Очакваните икономии на електрическа енергия са 254 406 kWh (планирани обследвания за енергийна ефективност година след приключване изпълнението на проекта);

✓ Оползотворяване на отпадната топлина от работните камери на металообработващите машини чрез въздуховоди за улавяне на изходящия въздух, който достига 60°C. Нагретият въздух се пречиства и се подава за подгряване на камерата за изпичане. Това води до използване на отпадна топлина, с което се реализира спестяване на електрическа енергия;

✓ Изпълнението на проекта намалява потреблението на първична енергия и на крайното потребление на енергия в съответствие с прогнозните индикатори, предвидени по процедурата за безвъзмездна финансова помощ.

Информацията е подадена от АЛМОТТ ООД.

**СПИСЪК НА ИЗПЪЛНЕНИТЕ ПРОЕКТИ ПО ПРОГРАМА ВЕЕЕЕС,
ФИНАНСИРАНА ПО ФИНАНСОВИЯ МЕХАНИЗЪМ НА ЕВРОПЕЙ-
СКОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО 2014 – 2021 г.**

(Номер на договор – наименование – бенефициент – стр.)

**Предварително дефиниран проект BGENERGY-1-001
„Проучване за осъществимост използването на хидроенергийния
потенциал в съществуващите системи за водоснабдяване и за по-
вишаване на потенциала на съществуващи малки водноелектри-
чески централи във водоснабдителните системи“**

- 1. BGENERGY-1.001-0001-C01** – Проучване за осъществимост използването на хидроенергийния потенциал в съществуващите системи за водоснабдяване и за повишаване на потенциала на съществуващи малки водноелектрически централи във водоснабдителните системи – **Агенция за устойчиво енергийно развитие 31**

**Процедура за подбор на проектни предложения
BGENERGY-1.003 „Използване на геотермална енергия за
отопление или за отопление и охлаждане в сгради държавна
или общинска собственост“**

- 2. BGENERGY-1.002-0004-C03** – Внедряване на ВЕИ чрез изграждане на геотермална термопомпена инсталация и реконструкция на отоплителна инсталация в детска ясла №3, гр. Бургас – **Община Бургас. 35**
- 3. BGENERGY-1.002-0001-C02** – Възобновяема енергия в общинската образователна инфраструктура в гр. Велинград, Община Велинград – **Община Велинград 37**
- 4. BGENERGY-1.002-0002-C02** – Изграждане на нова инсталация за използване на геотермална енергия за отопление и охлаждане в сградите на Детска градина „Слънце“, гр. Ямбол – **Община Ямбол 39**
- 5. BGENERGY-1.002-0003-C02** – Внедряване на мерки за използване на геотермална енергия за отопление или за отопление и охлаждане в сграда на Детска градина „Веселушко“, гр. Поморие – **Община Поморие 41**
- 6. BGENERGY-1.002-0006-C01** – Използване на геотермална енергия за отопление и охлаждане на общинско училище СУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Стрелча – **Община Стрелча . 43**

**Процедура за подбор на проектни предложения
BGENERGY-2.001 „Рехабилитация и модернизация на общинска
инфраструктура – системи за външно изкуствено осветление
на общините“**

- 7. BGENERGY-2.001-0039-C03** – Рехабилитация и модернизация на общинската инфраструктура – системи за външно изкуствено осветление в шест населени места в Община Дупница – **Община Дупница 47**
- 8. BGENERGY-2.001-0099-C03** – Рехабилитация и модернизация на улично осветление на територията на Община Стралджа – **Община Стралджа**
- 9. BGENERGY-2.001-0033-C06** – Прилагане на мерки за енергийна ефективност по системата за външно изкуствено осветление на територията на град Русе – **Община Русе. 49**
- 10. BGENERGY-2.001-0028-C01** – Подобряване на енергийната ефективност на територията на Община Шабла чрез обновяване на системата за улично осветление в град Шабла – **Община Шабла 51**
- 11. BGENERGY-2.001-0092-C01** – Рехабилитация и модернизация на система за външно изкуствено осветление на Столична община – **Столична община**
- 12. BGENERGY-2.001-0056-C01** – Рехабилитация и модернизация на общинската инфраструктура – системи за външно изкуствено осветление на Велинград – **Община Велинград 53**
- 13. BGENERGY-2.001-0034-C04** – Рехабилитация и модернизация на системата за външно изкуствено осветление на гр. Смолян – **Община Смолян. 55**
- 14. BGENERGY-2.001-0003-C02** – Рехабилитация и модернизация на системи за външно изкуствено осветление във Велико Търново – **Община Велико Търново. 57**
- 15. BGENERGY-2.001-0078-C01** – Рехабилитация, модернизация и изграждане на интелигентна система за управление и мониторинг на системата за външно изкуствено осветление в район „Младост“, кв.16, „Възраждане“ III м.р. и „Възраждане“ IV м.р. на Община Варна – **Община Варна 59**
- 16. BGENERGY-2.001-0041-C01** – Рехабилитация и модернизация на общинската инфраструктура – системи за външно изкуствено осветление на град Трявна и град Плачковци – **Община Трявна 61**

- 17. BGENERGY-2.001-0043-C01** – Подобряване на енергийната ефективност на територията на Община Котел чрез обновяване на системата за улично осветление в град Котел – **Община Котел** **63**
- 18. BGENERGY-2.001-0105-C02** – Рехабилитация и модернизация на системата за външно изкуствено осветление на Община Сандански – **Община Сандански** **65**
- 19. BGENERGY-2.001-0077-C01** – Рехабилитация и модернизация на системи за външно осветление в Община Хасково – **Община Хасково** **67**
- 20. BGENERGY-2.001-0101-C02** – Енергийно ефективна модернизация на селищните системи за външно изкуствено осветление на гр. Ловеч и с. Дойренци – **Община Ловеч** **69**
- 21. BGENERGY-2.001-0082-C01** – Подобряване на енергийната ефективност на система за външно изкуствено осветление на 4 населени места в Община Априлци – **Община Априлци**
- 22. BGENERGY-2.001-0075-C03** – Модернизация на уличното осветление в Община Враца – **Община Враца**
- 23. BGENERGY-2.001-0052-C01** – Подобряване на енергийната ефективност на територията на Община Кнежа чрез обновяване на системата за улично осветление в гр. Кнежа – **Община Кнежа** . . . **71**
- 24. BGENERGY-2.001-0036-C01** – Подмяна на осветители и въвеждане на интелигентна система за управление и мониторинг на уличното осветление в гр. Средец, Община Средец – **Община Средец** **73**
- 25. BGENERGY-2.001-0058-C01** – Рехабилитация и модернизация на общинската инфраструктура – системи за външно изкуствено осветление на територията на Община Поморие – **Община Поморие** **75**
- 26. BGENERGY-2.001-0018-C01** – Рехабилитация и модернизация на общинската инфраструктура – система за външно изкуствено осветление на Община Малко Търново – **Община Малко Търново**
- 27. BGENERGY-2.001-0072-C02** – Модернизация на системата за уличното осветление на 22 зони, включващи главните пътни артерии на град Бургас – **Община Бургас** **77**
- 28. BGENERGY-2.001-0019-C01** – Подобряване на енергийната ефективност на система за външно изкуствено осветление на град Търговище – община Търговище – **Община Търговище**

- 29. BGENERGY-2.001-0063-C01** – Реконструкция и модернизация на част от уличното осветление на гр. Пазарджик – **Община Пазарджик**
- 30. BGENERGY-2.001-0030-C01** – Въвеждане на ЕСМ за рехабилитация и модернизация на уличното осветление в район „Централен“ и район „Южен“ на Община Пловдив – **Община Пловдив** **79**

**Процедура за подбор на проектни предложения
BGENERGY-2.002 „Енергийна ефективност в сгради“**

- 31. BGENERGY-2.002-0036-C03** – Подобряване на енергийната ефективност на Дом за стари хора и Културен дом в Община Самоков – **Община Самоков** **83**
- 32. BGENERGY-2.002-0039-C02** – Образователни институции с отговорност към околната среда – **Община Враца** **85**
- 33. BGENERGY-2.002-0005-C01** – Подобряване на енергийната ефективност на общински сгради – основно училище „Панайот Волов“, гр. Шумен и основно училище „Панайот Волов“, с. Мадара – **Община Шумен**
- 34. BGENERGY-2.002-0004-C01** – Въвеждане на енергоспестяващи мерки чрез основен ремонт на ограждащите конструкции, елементи, ОВиК, електроинсталациите и покрив на сградата на Народно читалище „ВЪЗРАЖДАНЕ – 1926“, УПИ III, кв.44 по плана на с. Карабунар, Община Септември, и Фотоволтаична централа за собствено потребление – **Община Септември**
- 35. BGENERGY-2.002-0050-C03** – Модернизация на читалище „Просвета“ – гр. Стралджа за постигане на високо ниво на енергийна ефективност и близко до нулево потребление на енергия – **Община Стралджа** **87**
- 36. BGENERGY-2.002-0041-C02** – Повишаване на енергийната ефективност на общинска детска градина „Българче“ и Народно читалище „Христо Ботев – 1925“ в Община Антон – **Община Антон**
- 37. BGENERGY-2.002-0018-C02** – Въвеждане на мерки за ЕЕ и изграждане на фотоволтаични електроцентрали в три детски градини на територията на Община Пловдив – **Община Пловдив** **89**
- 38. BGENERGY-2.002-0052-C02** – Енергийна ефективност в сгради на територията на Община Перник – **Община Перник** . . **91**

- 39. BGENERGY-2.002-0015-C01** – Реализиране на мерки за енергийна ефективност за достигане условията на „сграда близка до нулево потребление“ за Административна сграда „Общинска администрация“, с. Баните, в УПИ V, кв. 107 по ПУП на с. Баните, Поземлен Имот: 44402.500.331 по КК на с. Баните, Община Баните, Област Смолян – **Община Баните**. **93**
- 40. BGENERGY-2.002-0040-C01** – Подобряване на енергийната ефективност в сгради с обществено предназначение в град Шабла – **Община Шабла**. **95**
- 41. BGENERGY-2.002-0032-C02** – Изпълнение на енергоспестяващи мерки за достигане на сграда с близко до нулевото потребление в „Св. св. Кирил и Методий“ – гр. Видин – **Община Видин**. **97**
- 42. BGENERGY-2.002-0006-C01** – Внедряване на мерки за енергийна ефективност в административната сграда на Община Трявна – **Община Трявна**. **99**
- 43. BGENERGY-2.002-0002-C01** – Подобрена енергийна ефективност в сградата на НЧ Просвета 1927 – с. Граматиково – **Община Малко Търново**
- 44. BGENERGY-2.002-0001-C04** – Възобновяема енергия и енергийна ефективност в Община Добрич – **Община Добрич**
- 45. BGENERGY-2.002-0017-C02** – Енергийна ефективност в читалище „Обзорник“, с. Голям чардак, Община Съединение – **Община Съединение**
- 46. BGENERGY-2.002-0045-C02** – Енергийна ефективност в сграда за образователен център и култура в Благоевград – **Община Благоевград** **101**

Процедура за подбор на проектни предложения
BGENERGY-2.003 „Енергийна ефективност в индустрията“

- 47. BGENERGY-2.003-0021-C01** – Подобряване на енергийната ефективност на „Завод за оптика“ АД – **„Завод за оптика“ АД**. **105**
- 48. BGENERGY-2.003-0018-C01** – Подобряване на енергийната ефективност в сградния фонд на „Бер-Хелла Термоконтрол“ ЕООД – **„Бер-Хелла Термоконтрол“ ЕООД** **107**
- 49. BGENERGY-2.003-0008-C01** – Подобряване енергийната ефективност в „Курсор“ ЕООД – **„Курсор“ ЕООД** **109**

- 50. BGENERGY-2.003-0005-C01** – Подобряване на енергийната ефективност в производствените процеси на „Трансвагон“ АД – **„Трансвагон“ АД** **111**
- 51. BGENERGY-2.003-0013-C01** – Енергийна ефективност на индустриалния процес в „Сибон-маш“ ООД – **„Сибон-маш“ ООД** **113**
- 52. BGENERGY-2.003-0009-C02** – Енергийна ефективност и рекуперация в „Нипи-М“ АД – **„Нипи-М“ АД**
- 53. BGENERGY-2.003-0020-C01** – Подобряване на енергийната ефективност в „Лаки 131“ ООД – **„Лаки 131“ ООД** **115**
- 54. BGENERGY-2.003-0001-C02** – Енергийна ефективност за повишаване ефективността на индустриалния процес в „ДКВ-Д“ ООД – **„ДКВ-Д“ ООД** **117**
- 55. BGENERGY-2.003-0022-C01** – Енергийна ефективност в „Нигал 7“ ЕООД – **„Нигал 7“ ЕООД**
- 56. BGENERGY-2.003-0003-C01** – Подобряване на енергийната ефективност на „М+С Хидравлик“ чрез изпълнение на мерки за енергийна ефективност – **„М+С Хидравлик“ АД**
- 57. BGENERGY-2.003-0019-C01** – Подобряване на енергийната ефективност в „Мира Мар 08“ ООД – **„Мира Мар 08“ ООД**
- 58. BGENERGY-2.003-0004-C01** – Енергийна ефективност и конкурентоспособност за „Металик“ АД – **„Металик“ АД**
- 59. BGENERGY-2.003-0007-C01** – Повишаване на ефективността на индустриалните процеси в производството на „Етрополски бук“ ЕООД чрез подобрена енергийна ефективност – **„Етрополски бук“ ЕООД**
- 60. BGENERGY-2.003-0011-C01** – Подобряване на енергийната ефективност в производствените процеси на „Елдоминвест“ ООД – **„Елдоминвест“ ООД**
- 61. BGENERGY-2.003-0010-C01** – Изпълнение на енергийна ефективност в индустриалния процес на „ВОП“ ООД – **„ВОП“ ООД** **119**
- 62. BGENERGY-2.003-0014-C01** – Повишаване на ефективността на индустриалните процеси в производството на „БАЛКАН БИО БГ“ ЕООД чрез подобрена енергийна ефективност – **„БАЛКАН БИО БГ“ ЕООД**
- 63. BGENERGY-2.003-0006-C01** – Подобряване на енергийната ефективност в производствените процеси на АЛМОТТ ООД – **АЛМОТТ ООД** **121**

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на енергетиката

